

“AVE MARIA”

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljenecem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrat in milosti frančiškanskega komisarijata.— Naročnina \$3.00, z u n a j Združenih držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

April, 1930.

Z Bogom in Marijo za narod!

22. letnik.

Prijateljem in dobrotnikom našega Lemonta.

VALA Bogu! Odkar obstoji slovenska frančiškanska ustanova v Lemontu, ni manjkalo prijateljev in dobrotnikov med dobrimi Slovenci širom Amerike, ki so z vsem srcem stali ob strani začetnikom Lemonta in z vso požrtvovalnostjo pomagali pri velikem delu. Prav posebno je pa preteklo leto pripomoglo Lemontu do velike popularnosti, ko se je tako ogromna množica zbrala tam na prvem vseslovenskem katoliškem shodu.

Lahko rečem, da so oči vseh katoliških Slovencev v Ameriki obrnjene v Lemont. Vsaka novica od tam, vsaka izpremembra jih živo zanima. Zato mislim, da sem kot novoimenovani predstojnik frančiškanskega komisarijata dolžan napisati vsaj nekaj vrstic vsem onim, ki jim je naš kamisarijat in zlasti duša našega komisarijata, naš nadebudni Lemont, resnično pri srcu.

Mnogo vas je, ki vas mora Lemont za vse čase zapisati v zlato knjigo svojih dobrotnikov. Mnogo vas je, ki vam je vodstvo Lemonta, oziroma komisarijata, dolžno hvaležnost za vaše delo in pomoč v preteklosti. Brez vašega sodelovanja in brez vaše pomoči bi pač nikdar ne bilo mogoče, Lemont spraviti v življenje in ga pri življenju ohraniti.

Odkar obstoji Lemont, je le naravno, da je bilo to središče našega komisarijata vsakokratnemu komisarju najbolj pri srcu. Dobrotniki in prijatelji Lemonta so mu bili najljubši sodelaveci in do njih je gojil naravnost nežna čuvstva hvaležnosti v srcu. Dobro mi je to znano iz pogоворov mojih prednikov, P. Hugona, P. Kazimirja in P. Benigna.

Istotako se jaz prav živo zavedam, kaj je sedaj moja dolžnost. Ko prevzemam službo in nalož od svojih prednikov, prevzemam obenem tudi njihovo obveznost hvaležnosti do vseh, ki ste zapisani v zlati knjigi lemontskih dobrotnikov.

Toda kakor me na eni strani skrbi služba in nalogi komisariatnega predstojnika, tako me na drugi strani skrbi, da utegnem kedaj brez lastne krivide prezreti zasluge tega ali onega dobrotnika za Lemont. Zadnja tri ali štiri leta sem imel delokrog precej daleč od Lemonta, in sicer delokrog, ki je zahteval vso mojo pozornost, zato nisem bil posebno dosti v zvezi z Lemontom in z njegovimi podporniki. Tudi imenovanje za novega komisarja me ni našlo v Lemontu, temveč v Chicagi, kamor sem se bil nekaj mesecev poprej preselil iz Detroita. Zavoljo nelahkih razmer mi niti sedaj ne kaže, preseleti se v Lemont takoj, ker zlasti po nenadni izgubi našega preljubega sobrata in izvrstnega delavca p. Bonaventure zelo čutimo pomanjkanje duhovnikov v komisarijatu.

Jasno je torej, da ne morem prav precej posvetiti vsestranske pozornosti Lemontu in njegovim podpornikom, s katerimi pa iz vsega srca želim čim prej stopiti tudi v osebni stik. Naj tedaj v danih razmerah zadostuje to-le splošno pismc vsem, ki jih doseže naš miljeni list “Ave Maria”. Saj brez tega lista gotovo ni nihče, ki se smatra za našega prijatelja, na drugi strani se pa vsak naročnik tega lista sme šteti med naše dobrotnike.

Tu torej želim izreči prav prisrčno zahvalo vsem, vsem, ki ste v preteklosti podpirali na en ali na drug način naš Lemont, in vam kličem iz vse duše: Dobri Bog vam tisočero poplačaj! Ker pa naše delo v Lemontu nikakor še ni dokončano, temveč se ima ob primernem času šele resno pričeti, prav lepo prosim: Tudi nadalje ne zaprite svojih src in ne zaprite svojih rok! Gospod Bog naj pa na priprošnjo naše ljube Gospe, Marije Pomagaj, obilno povrača vaše dobrote v preteklosti, v sedanosti in v prihodnosti!

Naj ob tej-le priložnosti omenim nekatere stvari, ki utegnejo služiti v pojasnitvem nekaterih vprašanj

Marsikateremu opazovavcu Lemonta se zdi, da je njegov napredok in razvoj v zadnjih par letih v primeri s prvimi leti nekam zaostal. Po silni živahnosti, ki se je opažala pred kakimi petimi leti, bi želeli videti več, kakor vidijo, če pridejo v Lemont po gledat ali če kje berejo o njem.

Toda pomisliti je treba, da je v teh zadnjih letih ves naš komisariat mnogo trpel, ž njim pa nujno tudi Lemont. Pred petimi leti so bile v našem komisarijatu združene še tri narodnosti: Slovenci, Hrvati in Slovaki. Po nujnem naravnem razvoju je prišlo do tega, da so si najprej Hrvatje, potem pa še Slovaki omislili svoj lastni komisariat. Tриje bratje so dorasli ob svoji skupni materi in se razšli po svetu. Kaj je bolj naravno kakor to? In vendar je obenem nujno, da ob taki ločitvi v prvem začetku pride nekak zastoj v celo stvar, recimo rajši: potrebna je reorganizacija, kar je pa zastoj le na videz, v resnici pa pomeni velik napredok.

Tako se je zgodilo v našem primeru. Reorganizacija je zahtevala svoj čas tudi mnogo pozornosti od strani prejšnjega vodstva našega komisarijata. Prišel je pa zopet čas veseloga dela in napredka po dobro premišljenem načrtu in to delo je sedaj povrjeno novemu vodstvu komisarijata. Daj Bog, da bi novo vodstvo bilo svoji nalogi kos in da bi našlo med prijatelji Lemonta mnogo umevanja za svoje delo!

Čujejo se vprašanja, kaj je z namerjeno zidavo novega samostana, združenega z zamišljenim kolegijem. Nekateri nas priganjajo, drugi nas zadržujejo in svare pred prenagljenoščjo. Celo očitki se izražajo tu pa tam, zakaj smo se dali prekositi našim sestram, ki se že prav resno pripravljam na zidanje krasne stavbe . . .

Vsem tem velja odgovoriti, da ne storimo in ne bomo storili več kot moremo. Pri vsem našem delu ali nedelu ne gre siliti preko danih razmer. Bog daj, da bi se razmere ustalile, pa se bo dalo še marsikaj narediti.

Če so nas pa dobre sestre prehiteli, nas pa samo veseli. Na vso moč jim privoščimo in njihovo veselje nad uspehi, ki jih imajo in ki naj jih z blagoslovom božjim imajo še vse več, je obenem tudi naše veselje. Najtopleje priporočamo naše sestre vsej dobromisleči slovenski javnosti v Ameriki z iskreno

prošnjo: podpirajte jih! Mi prav radi počakamo, če treba, tako dolgo, da bo sesterska hiša krepko stala tam na prijaznem gričku Assisi in se ne bo bala viharjev in nalivov. Za sedaj bodi torej poglavita misel nas vseh: Pomagati blagim sestrám do začrtanega cilja!

Naj omenim še neko okolnost, čeprav je menda komaj vredno, ker gre za očitek iz vrst naših verskih nasprotnikov. Toda pregovor pravi: vedno se nekaj prime. Zato tudi na podtikanja neprijateljev ni dobro vedno molčati.

V nekem slov. ameriškem koledarju se bere, da frančiškani gledamo za tem, da bì kar mogoče veliko župnij dobili v svoje roke. S tako trditvijo se se veda namigava, češ da smo frančiškani v nekakem nasprotju s svetno slovensko duhovščino.

Naj zapišem javno in jasno: Mi se prav dobro zavedamo, da je naš poklic redovniško življenje in misijonstvo. Svetnim gospodom želimo biti v pomoci ob raznih prilikah, kadar nas potrebujejo, zlasti pa za misijone in podobne pobožnosti. Gledati hočemo, da bomo mogli nadalje še več storiti v tem oziru kot smo mogli v preteklosti. Istotako je naš poklic, misijonariti z dobrim tiskom. Mi dobro vemo, da so nam naši duhovni tovariši med svetno duhovščino za naše delo hvaležni in ne vidijo v nas nič drugega ko svoje poštene sodelavce za zveličanje duš. Naj pa tudi ve vsakdo, ki se za slov. frančiškane zanima, da je to vse, kar hočemo doseči.

Kolikor imamo župnij, so jih večinoma naši patri z nemajhnimi žrtvami šami ustanovili. To pa ne zato, ker smo mi župnije potrebovali, temveč zato, ker so župnije potrebovale nas. Danes se pa zdi, da je čas za ustanavljanje novih slov. župnij v Ameriki minil. Zato je prav neokusno, če kdo prihaja na dan z očitki v tem smislu.

Naj končam z iskreno željo, da bi naša javnost prav umevala naš poklic in naše stremljenje. Z vso resnostjo se hočemo potruditi, da nikomur ne bomo dali povoda, dvomiti o naši iskrenosti. Ako nas pa kdo brez povoda v kateremkoli pogledu sumniči, naj sam odgovarja za svoje neutemeljene trditve!

Vsem prijaznim bravcem teh vrstic najlepši pozdrav in še enkrat: Bog tisočero povračuj Vaša dobra dela v prid naše skupne frančiškanske stvari!

**P. Bernard Ambrožič, O.F.M.,
provinc. komisar.**

Vesele velikonočne praznike želi vsem blagim dobrotnikom, naročnikom, zastopnikom in sotrudnikom — uredništvo in upravništvo Ave Marije. Veliko pisank in srčnega velikonočnega veselja pa naj podeli Gospod zlasti tistim,, ki se nas tu in tam spomnijo s posebnimi darovi v podporo lista, ali ki so nam sicer ob vsaki priliki naklonjeni.

Naročnike ponovno prosimo, naj nam do 1. maja sporočijo, kakšno je njihovo mnenje o socijalizmu in socialistih.

Mesečni pridigar.

Rev. J. Smoley.

TIHA NEDELJA.

DANAŠNJO nedeljo stopamo v takozvani tihi teden; današnja nedelja je tiha nedelja in z njo pričenjamo spomine na Kristusovo trpljenje. Vem, da ni nikogar med nami, ki ne bi rad premišljeval Gospodovega trpljenja, ki ne bi pogosto vzdihnil: "Molimo Te in Te slavimo, Gospod Jezus Kristus, ker si s svojim križem svet odrešil."

Da, premišljujmo Gospodovo trpljenje!

To je naša dolžnost! Kdor je prejel kako dobro, mora biti za njo hvaležen. Svet obsoja nehvaležnost. Kolikor večja pa je dobrota, toliko večja mora biti tudi hvaležnost. Če je kdo rešil komu življenje z nevarnostjo lastnega življenja, mu bo rešeni gotovo hvaležen celo svoje življenje in pogosto bo rekel sam pri sebi: Ta je tvegal svoje življenje zame! Vprašam vas: Ni li Gospod Jezus Kristus naš rešitelj? Nam ni li zopet pridobil vseh nadnaravnih milosti? In koliko je moral za to pretreti! Je li mogel še več storiti? Če se ozremo na križ, moramo vzdihniti s sv. Pavлом (Rim. 5, 9): "Bog nam je pokazal svojo ljubezen s tem, da je Kristus za nas umrl, ko smo bili še grešniki."

Premišljevanje Gospodovega trpljenja je pa tudi koristno. Misel na Kristusovo trpljenje je zelo poučna. Križ nas uči, kako velika je božja ljubezen, kako veliko vrednost ima v božjih očeh človeška duša, kako grd, ostuden je greh. — Misel na Jezusa je polna milosti. Če gledamo na križ, prejemamo moč, da se varujemo greha, da se varujemo grešnih priložnosti in se ustavljam skušnjavam, da smo stanovitni v čednostih in da vztrajamo do konca.

Celo svoje življenje hočemo Gospodovo trpljenje premišljevati, posebno pa v teh zadnjih dveh tednih sv. posta; molili bomo pobožno žalostni del rožnega venca in hodili k sv. maši, da na ta način izkažemo svojo ljubezen našemu Odrešeniku.

CVETNA NEDELJA.

S cvetno nedeljo pričenjamo veliki teden. Cerkev imenuje ta teden "veliki" teden z ozirom na sv. opravila v tem tednu. Na kratko hočem razložiti nekaj iz teh opravil.

Opozorjam vas najprej na veliki četrtek, ki je za Cerkev dan veselja; saj nas pa tudi spominja velikega daru prvega velikega četrtna, ko je bilo postavljeni sveto Rešnje Telo. Zato se veseli Cerkev in pri Gloria zvone z vsemi zvonovi. — Ta dan je

obenem tudi dan žalosti in bridkosti. Cerkev se spominja, kako so Jezusa ujeli rablji na Oljski gori, spominja se Judeževega izdajstva, spominja se vseh žalostnih dogodkov v noči, ko so vlačili Jezusa od enega sodnega zbora k drugemu.

Potem pride veliki petek. Cerkev žaluje radi umora božjega Sina, istočasno pa se klanja Križanemu. Posamezni obredi, kakor slavnostni pasijon, odkritje križa, češčenje križa, kratka maša, vse nas napoljuje z mislio na Gospodovo smrt. S pobožnostjo se udeležuje cerkvenih opravil na veliki petek!

Velika sobota nadaljuje in konča žalost. V prvih časih je Cerkev opravljala službo božjo v noči od sobote na nedeljo, pozneje pa je to preložila

G. Edvard Gregorin, član dram. gledališča v Ljubljani v vlogi Kristusa.

na sobotno jutro; zato nas postavlja Cerkev že v soboto v velikonočno veselje. In ta velikonočna radost se gotovo odziva v srcu vsakega kristjana.

Udeležujte se z veseljem in pobožnostjo opravil velikega tedna. Vaša udeležba bo oživelja katoliški duh, cerkveno mišljenje, in vam prinesla mnogotere milosti.

VELIKONOČNA NEDELJA.

"Kristus je vstal, aleluja!" Kako radost vzbuja ta spev v srcu vsakega kristjana! Vse se veseli — staro in mlado, srce prekipeva radosti vsakemu, kdor krščansko čuti in misli. Ne veselimo se, ker je konec posta, ampak naše veselje prihaja iz verske resnice, da je Kristus res vstal.

To resnico nam dokazuje sv. Pismo. Vsi štirje evangelisti nam pripovedujejo soglasno o dejstvu Gospodovega vstajenja. Njihovemu pričevanju moramo verjeti, ne samo radi tega, ker jih je pri pisanku evangelijskem vodil sv. Duh, marveč, ker so sami slišali o tem dogodku in so o njem pisali v evangelijih, ko so še živeli njihovi sodobniki. — Pa tudi drugi apostoli pričajo o Gospodovem vstajenju. V svojih apostolskih listih ne poudarjajo nobenega dogodka tako pogosto in izrecno, kakor ravno Gospodovo vstajenje. Kar je pridigal Peter (Apd. 3, 15) : "Bog Ga je obudil od mrtvih, mi smo tega priče," to so pridigovali tudi ostali apostoli in za te pridige trpeli tudi mučeniško smrt.

Da je Gospod res vstal, to nam priča tudi sv. Cerkev. Pričenši s časi apostolov, je Cerkev vedno učila, kar molimo v apostolski veri: "In je vstal od mrtvih." Za to resnico so šli mučenci in spoznovavci v smrt, zapečatili so to resnico s svojo krvjo. Svetniki so črpali iz te resnice svojo moč in tolažbo v vseh težavah in bridkostih tega življenja, v veri na Gospodovo vstajenje so z veseljem prenašali vse sramotenje, zaničevanje, ječo, izgubo svetnega imetja.

V svetni zgodovini ni dogodka, ki bi bil tako potrjen, kakor je Gospodovo vstajenje. "Kristus je vstal," te resnice se bomo držali tudi mi, če hočemo biti srečni.

BELA NEDELJA.

V čem pa je pomen bele nedelje? Zgodovina prvih dob krščanstva nam pripoveduje, da so na to

nedeljo prišli zadnjikrat k službi božji v beli obleki tisti, ki so bili krščeni na veliko soboto. To nedeljo si je pozneje Cerkev izbrala kot dan prvega sv. obhajila. Zavoljo tega ima ta nedelja še dandanes po mnogih krajih **svoj poseben pomen**.

Za mnoge je ta nedelja dan veselih spominov. Če zremo v žareče obraze otrok, ki gredo ta dan k prvemu sv. obhajilu, se spominjamo tistega presrečnega dneva, ko smo bili tudi mi deležni te sreče. Dolgo smo šteli že pred tem praznikom dneve in kako težko smo pričakovali, da napoči zaželenjeni dan! Veselja polno je bilo naše srce, ko je Gospod vstopil v njega! Radovali smo se: "To je dan, ki ga je napravil Gospod!"

Za mnoge je zopet ta nedelja dan bridkih spominov. O, kako dobri smo bili takrat, ko smo pri ponovitvi krstne obljube prisegali Jezusu svojo zvestobo! In kako je danes z nami? Kako grozna spremembra! Sreča našega srca je proč; krstno obljubo, prisego dano pri prvem sv. obhajilu smo dumno prelomili! O bela nedelja, kako bridke spomine vzbujaš v srcu marsikaterega kristjana.

Za mnoge je ta nedelja dan resnih sklepov. Ko zrete v srečne obraze vaših otrok, morate skleniti tudi vi, da ne bote več padli v stare grešne navade. Skleniti morate: To srečo, ki jo prinaša prejem Zvezličarja, hočem držati, hraniti v svojem srcu!

In to srečo imate lahko vedno! Vse, kar je potrebno, je pogostno prejemanje sv. obhajila. Z učencema, ki sta šla v Emavs, prosite: "Gospod, ostani pri nas, ker se že mrači."

M. Elizabeta, O.S.U.:

SVETI KRIŽ.

O sveti križ, ti moja tolažba,
ob uri, ko sonce se skrije,
ti moja edina svetloba v nočeh,
ko zvezdic nobena ne sije.

O sveti križ, ti moja opora
na trnjevi poti življenja,
ti moje zavetje ob tistih trenutkih,
ko tlači me peza trpljenja.

O sveti križ, ti upanje moje,
če svet me preganja, prezira,
v globinah krvavih, v preblaženih ranah
ljubezni se raj mi odpira.

O križ najsvetejši, ti moje veselje
ob uri usodnega smrtnega boja,
naj v tvojem objemu, ob tvojem poljubu
med angele dvigne se duša moja!

Iz dnevnika sestre Veronike.

Perko Pavel.

(Konec.)

III.

Tisto noč je bila Cecilija vso noč nemirna. Ni povedala; a na vročini, ki sem jo merila, sem spoznala, da ji je šlo globoko k srcu, kar je bila slišala iz Simonovih ust. Proti jutru je zaspala; drugi dan pa se je počutila začuda svežo. Ni kašljala in o notranjih bolečinah ni tožila. Temperatura je padla zopet na normalo. Ko je prišla mati, se ji je nekam veselo nasmehnila in ji je povedala o Simonu.

Mati se je obrnila do mene:

"Sestra Veronika, nekoliko že veste, kako je bilo med Simonom in Mihelom; a vsega vam še nisva povedali. Veste, Mihela je imela bogato tetu v Ljubljani, ki jo je pa imela zelo strogo. To pa Miheli ni bilo všeč; zato je šla rajši služit. In je služila v sosednjem trgu. Za natakarico, veste. Pa z gospodinjo sta bili kakor prijateljici; zato je imela prostosti, kolikor je hotela. In lahkomisljena in razposajena je bila kakor fant. Glasno se je smejalna, kadila, z vsakim se je poznala, z vsakim tikala. Ko so zvečer fantje peli na vasi, se jim je pridružila in pela z njimi. Z lovcem je hodila na lov; z ribiči je lovila ribe. So rekli, da ni nihče dobil ribe izpod grive s prostimi rokami tako hitro, ko ona. Ko so se lani stepli fantje in nekoga oklali, ga je sama obvezovala, čeprav je bil hudo razmesarjen. Kjerkoli se je kaj dogodilo, povsodi je bila ona vmes. In s tem se je prikupila Simonu, da je prišlo do tega, da je več pozabiti ni mogel. Veste: sam je bolj tih, miren, zamišljen in tak človek, sem brala nekje, občuduje na drugem, česar sam nima. Ampak, da bi Mihela bila za gospodinjo na kmetskem posestvu?! Kako? S Cecilijo sva mu dopovedovali, da to nima smisla; pa je rekel: "Delal bom jaz za dva če hočete. Mihela pa bo v trafiki in prodajalni." Veste, da tudi to ni bilo ničemur podobno. In tako sem morala naravnost reči, da ne."

"Mati, malo grobo ste mu bili povedali," je tiho pripomnila Cecilija.

"Mogoče. Ne rečem. Veste: jaz sem najrajši naravnost. Simon pa je mehak in je zameril tako, da je izginil neko noč."

"Ušel? . . ."

"Ušel. Res. Šel je h Kubikarjem tja onstran trga v planine. Kubikarji, to so tesači, ki jih kdo najme, da mu posekajo gozd in debla obtešejo za prodajo. Ob svojem delajo in dobro zaslužijo. Ako jih je po več skupaj, tudi skupaj kuhajo v gozdu, tako da jih po cel teden ni med ljudi. V nedeljo pa pridejo in imajo denar in so lepo oblečeni."

"Ali je ostal?" sem vprašala.

"Da; zato ker je imel večjo prostost in mu ni bilo treba poslušati najnih svaril. Ko je Cecilija resno zbolela, je prišel neki večer ves žalosten in skesan in je jokal."

"Ali je ostal?" sem zopet vprašala.

"Ne še. Cecilijina bolezen mu je pač omehčala srce, da je začel resno premišljati. A da ga je zmagalo, je moral priti hud udarec. In ta je prišel."

"Prišel?! In kakšen?" sem spraševala. Obtožujem se. Radovedna sem bila in kar vleklo me je, da bi zvedela, kako se je izteklo dalje. Ali sem mar zato prišla semkaj, da strežem svoje radovednosti? Duhovne vaje s trdnimi sklepi, kje ste? In Tomaž Kempčan s svojo modro izkušenostjo!

"Udarec je bil" — je nadaljevala mati in vesela je bila, da je mogla pripovedovati. (Morebiti je to malo opravičilo zame?). "Udarec, a zdravilen. Veste: razneslo se je, da ima Mihela znanje z drugim. Pomislite: s čisto navadnim surovežem in pretepačem. Simon ni mogel verjeti. Ob nedeljah je hodil v trg in zalezoval tako od daleč, da se prepriča. In prepričal se je. Sedi v neki drugi gostilni nasproti občinski hiši — pa saj vam ni znano. Sedi pri oknu in začuje, da prihaja po trgu hrup in glasna govorica. Kaj je bilo? (Simon je sam pozneje pripovedoval o tem.) Orožniki so gnali močnega, dolgega fanta, uklenjenega. In roke so mu kravile. Ob pretepu se je bil namreč zmašil skozi zaprto okno svojega tovariša in si pri tem tudi sam obrezal roke ob steklo. Pomislite: skozi zaprto okno; tako, da je pri tem z glavo tovariša utrl okno in šipe. In tako je sedaj stal ta junak uklenjen in krvaveč pred občinsko hišo. In kdo je bil ta fant? To je bil tisti — Mihelin!"

"Tisti — ?!" sem vzkliknila.

"Da. Eden orožnikov je odšel v občinsko hišo, drugi pa je med tem stražil fanta. In kaj se zgodidi? Gologlav in kričajo ti pridrvi po trgu Mihela in naravnost k fantu in se ga oklene okrog vrata..."

"Moj Bog! Moj Bog!" sem vzklikala. Sama ne vem: groza me je bilo.

"Da. In tako, da se je sama okrvavila od njegovih rok. Trg pa poln ljudi, ki so se nekateri zgrajali, drugi pa smejni . . . Tega je bil priča Simon! Zastudila se mu je. Vstal je, vrgel nekaj denarja na mizo in zbežal pri stranskih vratih iz gostilne pa naravnost domu. To, kar je videl, ga je ozdravilo. — Toda, Cecilija, ali ti je slabo?"

Ozrla sem se na bolnico. Cecilija, ki je dotej sedela na postelji, je bila postala čudno bleda in je

začela lezti med blazine. Prestregla sem jo in jo položila tako, da je ležala. Na blazini pa se je pojavila rdeča lisa — kri.

“Cecilija, ubožica! Ali je hudo?”

“Sedaj je dobro. Le za hip mi je prišlo slabo... Veste, mati tako živo pripoveduje . . .”

Revica! Prizor, ki ga je bila opisala mati, ji je šel na živce. Kaj čuda; saj meni tudi!

Tisti dan je bila Cecilija ves dan zelo slaba.

IV.

Druge dogodke sem zvedela le bolj v odlomkih, vendar bom povedala v celoti, zato da bom imela Cecilijino podobo bolj v spominu.

Naslednje dni je Cecilija tožila, da je trudna. Tudi spala je časih po več ur, kar dotlej vsaj po-

**G. Edv. Gregorin, soavtor slov. pasijonske igre
"I.N.R.I."**

dnevi ni bilo. In ko je Cecilija spala, je večkrat prisledila mati in sva se šepetaje menili. Tako sem prinesla do celotne zgodbe.

Mihela je postala po tistem dogodku še bolj brezobjirna. Ni se brigala ne za posmeh ljudi, ne za vabilo tete, da naj pride k njej v Ljubljano in se poprime kakega resnega dela. Omenila sem že, da je hodila tudi na lov; ker njena gospodinja ji je dala popolno prostost. Kar je zamudila v odsotnosti, to je pridobila s tem, da je s svojo živahnostjo vabila goste v gostilno, kakor še nobena dotlej. In tako so napravili tisto jesen lovci iz okolice velik lov v planine. Nad trgom se namreč vlečejo v pol-

krogu gore, ki jim ljudje pravilo "planine", a so le senožeti, ki prehajajo proti vrhu v gozd in skalovje. V čereh imajo zavetje divje koze, po senožetih pa se paseta srna in srnjak. Planina se pokrije s snegom, ko je v dolini še vse kopno; in takrat se lov izplača. Šli so torej v planine s priganjači in nosači in lovskimi psi. Mihela je bla seveda poleg. Proti poldnevu je izsledila zatočišče koza in se sama in brez spremstva spustila za njimi po strminah, da jih zasledi, ko se bodo zopet umirile in pasle po jasi. Strmine pa so tam zelo nevarne, ker se kamenje rado drobi pod nogami. In tako je zdrknila po robu in obležala spodaj na trati z okrvavljenim sencem. Lovci so šele popoldne zapazili, da je ni, ko so se odpravljali domov. Šli so jo iskat in jo našli nezavestno. Bil je pretres možganov, kot je ugotovil zdravnik, ki je bil tudi poleg. Na nosilnicah so je prinesli v trg, a se ni zavedala ne tisti dan, ne drugi. Potem so jo odpeljali v Ljubljano, še vedno nezavestno. Teta jo je vzela v svojo oskrb. In kakor slučajno je bila sestra Felicita klicana za njen strežnico. Škoda mladega življenja, ki je bilo toliko kot izgubljeno; zakaj pretres možganov do takoj stalne nezavesti, to je toliko kakor kap . . .

Moja Cecilija pa je tedaj preživljala svoje zadnje dni. Blagor ti, lepa in nedolžna duša: kako drugače umiraš! Lepa, kakor ti je bilo življenje, ti bo smrt! Tiste dni je bila previdena še enkrat. Tudi zdravnik je še prišel in dal navodil za polaganje ob koncu. Mnogo je trpela proti koncu, a naposled je umrla mirno, da smo komaj vedeli kedaj.

Z dovoljenjem sestre prednice sem počakala še pogreba. Bilo je zelo ganljivo, ko se je udeležilo pogreba toliko deklet, ki so jo kar obsule z venci. Tudi nagrobeni govor je bil lep. Poudarjali so, da si je že zelela samostanske samote, da se bolje pripravi za odhod, Bog pa ji je poslal bolezen kot pripravo...

Po pogrebu sem sedla na voz in zopet je vozil Simon po isti poti kot pred tremi tedni. Med potjo se je enkrat obrnil v vozu in dejal: "Mislil sem, da bom kedaj vozil Cecilijo takole, pa ji ni bilo dano. In najhujše mi je, ker sem sam mnogo kriv, da je tako."

Jaz pa sem rekla: "Bog tudi naše napake obrača v. dobro. Cecilija je sedaj v nebesih, tudi brez tegata."

Ko smo zavozili pred bolnico, je — kakor po slučaju — privozil drugi voz iz mesta in tudi obstal pred bolnico. Izstopila je sestra Felicita, ki se je vračala iz Pražakove ulice. Mihela je bila namreč umrla tisto noč, ne da bi se bila zavedla pred smrtno.

Doba novega človeka.

Rev. Odilo Hajnšek, O.F.M.

RESNI postni čas doteka, vesela Velikanoč je blizu. Jezus je šel v Jeruzalem in vse se je izpolnilo, kar so proroki pisali o njem. Izdan je bil nevernikom, zasramovan in zapljuvan. Potem ko so ga bičali, so ga umorili. Toda tretji dan je vstal od mrtvih (Luk. 18, 31). Tudi mi moramo iti z Jezusom v Jeruzalem. Vendar ne samo kot gledalci, temveč kot soudeleženci! Pred Velikonočjo mora priti do velike odločitve. Odločitev leži v velikonočni sveti spovedi. Velikonočna spoved je doživljaj velikega petka in nedelje vstajenja. Smrt starega in prerojenje novega človeka! Smrt kakor prerojenje — oboje je nekaj težkega. Nekateri vzamejo velikonočno spoved prestrogo, nekateri prepovršno. Nekaterim je najhujši strah, drugim navadna komedija. Ni pa niti eno niti drugo, temveč to je, za kar jo drži sv. Cerkev: zakrament — skrivnost pokore.

Prava velikonočna spoved je pokora, bolečina duše! Nekaj, kar boli od znotraj! Kadar govorí sv. pismo o pokori, pravi: raztrgajte svoja srca, zdrobite jih, izjokajte se v bridkih tožbah! Pri izpraševanju vesti moramo spoznati greh v njegovi nespameti in hudobiji. Dopovedati si moramo dati, da je greh kup največje nesreče za človeka. Proč s kinko greha, da vidimo natančno greha obliče: obliče satanovo, obliče kače.

En sam pogled v to obliče nas bo prestrašil. Kristusa na Oljski gori je pri tem prevzel neizrečeni strah in njegov pot je bil kakor krvave kaplje, ki so tekle na zemljo. Tak bi moral biti uspeh vsakega resnega izpraševanja vesti.

Pa četudi Bog ne terja nič čutnega in vidnega pri našem kesanju, vendar spada k bistvu svete pokore notranja bolečina. Volja mora trpeti. Pokora je dušna bolečina in dušna bolečina je duša pokore. Brez nje je velikonočna spoved teater!

Velikonočna spoved je zadostovanje. Nekaj, kar stane! Greh je oropal Boga, kar je božjega, bližnjega, kar je bližnjega, in dušo, kar je dušnega. Greh je tatvina! Ni dovolj, če to spoznamo in oblikujemo. Tatvina mora biti poravnana. Velik del dolga je prevzel nase Kristus, ali vsega ne bo poravnal. Gotova osebna dolžnost restitucije ostane in imenuje se dolžnost pokore.

To je, na kar mnogo, mogoče večina kristjancv pozabi. Menijo, da je z odvezo in z onimi par bogve kako izdrdranimi ocenaši vse opravljeno. Prejemajo zakrament pokore, pa nimajo duha in kre-

posti pokore. Veliko spovedancev imamo, pa malo spokornikov. Gotovo ne zahteva Bog od nas nič nemogočega, ne zahteva od vsakogar svetniške stronosti, toda vsak spovedanec mora biti spokornik v toliko, da prenaša potprežljivo vsakdanje breme življenja, da zatajuje svoje čute, da stavi ograjo svojim očem in brzdo svojemu jeziku. Sv. spoved mora postati zopet vir in vrelec krščanskega spokornega duha.

Velikonočna spoved je spreobrnjenje. Nekaj, kar si moramo zapomniti! Od vsake spovedi moramo priti domov drugačni! Starega človeka je treba sleči in obleči novega, ki je po Bogu ustvarjen v pravičnosti in v svetosti resnice. (Ef. 4, 24.) Spreobrniti se pravi: drugače misliti, drugače govoriti, drugače delati. Hoditi nova pota, pota, ki pelje nazaj k Bogu. Na jasnem si moramo biti: Namen velikonočne spovedi je včlovečenje novega človeka!

Spoved naj bo odkrita. Brez zamolčavanja, brez olešavanja. Spoved naj pokaže človeka, kakršen je bil in kakršen je. Pa še neko drugo odkritosrčnost imamo, kakor odkritosrčnost spoznanja grehov pred duhovnikom: odkritosrčnost pred samim seboj. Mnogo več je takih, ki lažejo samemu sebi, kakor pa onih, ki lažejo duhovniku. Mnogo jih je, ki trde, da obhajajo "veselo" velikonoč, pa se tako malo brigajo za najvažnejše pri tem: za prerojenje k novemu človeku.

Ne varaj samega sebe! Kar delaš, delaj prav! Spoved je spreobrnjenje! Drugi pridi domov! Drugi oče, vzgled celi hiši. Drugi delodajalec, poln pravičnosti in ljubezni. Drugi delavec, zvest ne radi oči, temveč radi Boga. Drugi prijatelj — luč, ki nosi Boga na cesto, v delavnico in v urad. Drugi sosed, prizanesljiv, prijazen in postrežljiv! Po velikonočni sv. spovedi bodi vse novo!

Velikonočna spoved je pokora, dušna bolečina — nekaj, kar boli od znotraj; je zadostovanje, nekaj, kar stane; je spreobrnjenje, nekaj, kar si moramo zapomniti.. Vzemimo resno: spoved ni teater, ni gledališče! V spovednici in pri obhajilni mizi moramo biti ljudstvo novih ljudi: ljudstvo prerojenih, vstalih.

Tako govorí Gospod: Posvetil bom svoje veliko ime, ki je onečaščeno med narodi, da ljudstva spoznajo: jaz sem Gospod. Čisto vodo bom izlil nad vas, in vas bom očistil malikov. Odvzel bom vašim telesom kamenito srce. Dal vam bom novo srce in novega duha bom položil v vas. Vi bodete moje ljudstvo in jaz bom vaš Bog! (Ec. 36.) Velikonoč je — doba novega človeka!

Kulturni obzornik.

FILM IN KATOLIČANI.

S. S.

RED nami stoji važno dejstvo: svetovna moč filma. Film predstavlja danes predmet, ob katerem moramo tudi katoličani postati pozorni in zavzeti svoje stališče do njega. Zanima nas že s popolnoma človeškega stališča, v kolikor nam je morda predmet pouka, zabave in razvedrla, v kolikor se tvori nova filmska umetnost, v kolikor tvori film važen faktor v finančni politiki in v kolikor se dotika razmerja posameznih narodov. Film nas torej zanima kot dejstvo, s katerim se v življenju neštetokrat srečamo. Pa zanimati nas mora še z nekega drugega stališča. Mi smo katoličani; in tega se moramo zavedati pri vseh dejanjih našega življenja. Imamo vero, ki po svoji glasnici — vesti — govori v vsakem človeku in presoja njegova dejanja. Je mnogo dejanj, pri katerih se vest ne bo nič oglasila, ker ta dejanja pač niso pomembna za naše versko življenje. Kakor hitro pa dejanje posega v naše versko ali moralno življenje, se takoj oglasi vest: to smeš, tega ne smeš! — In tako je s filmom! Mnogo je filmov, katere bomo prav lahko spravili v sklad z našim verskim življenjem, ko nam vest ne bo ničesar očitala. Toda žal, da je še neprimerno več filmov, ki kruto posegajo v našo vest, ki rušijo krščansko nravnost, netijo strasti vseh vrst, predstavljam v napačni luči narode in njih stanove, netijo hrepenenje po uživanju, bogastvu. Vsa ta vprašanja so tudi vprašanja naše vesti; ne moremo več svobodno mimo njih. Zato mislim, da je potrebno, da si predočimo današnji položaj filma, njegov idejni, moralni, verski in narodnostni pomen, da bomo znali urediti svoje stališče do njega.

Film torej stoji pred nami kot važno dejstvo, kot velika svetovna sila. P. Hermanns je na prvem mednarodnem katoliškem filmskem kongresu v Haagu izjavil sledeče: "Kdor ima kino, obvlada svet!" — Če pomislimo, da danes v 50,000 kinogledališčih na svetu dnevno sedi nad deset milijonov ljudi, se nam ta sodba ne bo zdela pretirana. Film uspešno tekmuje z gledališčem, saj ne rabi dragega igralskega osobja (v mislih imam navadne kinfvorane!). Iznajdba filma bi se dala primerjati iznajdbi tiska, tolik pomen ima film. Kaj pa veže danes ljudi po vsem svetu? Knjiga, časopis, radio in ne v zadnji meri, kino. Film je pravzaprav še najbolj mednaroden, ker učinkuje neposredno na naše čute. Ne potrebuje nobenega prevoda, ne zahteva dolgotrajnega študija; uživa ga lahko vsak, kdor ima zdrave oči, pa četudi zraven še pisati ne

zna. Živa slika ima v primeri z mrtvo črko za nas sploh mnogo večjo privlačnost. Poglejmo samo današnje časopisje! Koliko časnikov je posvečenih le raznim ilustracijam in fotografijam! Pa tudi drugi časniki — celo politični — prinašajo leto za leto več slik. To je gotovo vpliv filma. Slika nam pove več kot celi odstavki besed, ki so pisane z mrtvimi črkami v jeziku, katerega razume le del ljudi. Časopis gotovo prekaša film v tem oziru, da nam poroča dnevne dogodke v najkrajšem času in v najmanjših podrobnostih, toda kar zadeva nazornost, razvedrilo, pouk in propagando, je pa film zmožen mnogo večjih uspehov. V pičli uri se odigra filmni roman na platnu pred očmi gledavcev. Samo sediš, gledaš in užиваš; še listov ni treba obračati kot pri čitanju knjige! Zadnje čudo tehnike, zanimivi športni dogodki, verske, narodne in politične manifestacije, cele vojske, najrazličnejši narodi: od najbolj preprostega Zulukafra iz Afrike do najbolj modernega Amerikanca, vsa slikovita pestrost in lepota naše zemlje: morje, gore, reke, gozdovi, tropično rastlinstvo in živalstvo, puste severne pokrajine, čarobna jezera, otočne stepne, vse to brzi s čudovito naglico in nazornostjo mimo tvojih oči. Ni čuda, če ima film tako velik vpliv na mase. Ali bi se mogel dobiti pameten človek, ki bi bil proti takemu filmu, ki vzbaja ljudi, širi njih duševno obzorje? Film kot tak je iznajdba neprecenljive vrednosti. Jasno je, da ima silno moč na ljudsko dušo, celo večjo kot časopis, ker slika človeka lažje preslepi kot črka.

Za iznajditelja filma veljata brata Lumiere v Parizu (1895). Razmeroma je trajalo zelo malo časa, da se je film tako razširil po vsem svetu: komaj par desetletij. V začetku se je potikal po zakotnih luknjah in bajtah, danes pa gradijo lepa kino-gledališča z vsem modernim komfortom, n. pr. velikanska filmska katedrala v New Yorku z orglami, zvonovi in prostorom za 4000 oseb. V svojih početkih je že bil film trgovsko blago, kar je ostal več ali manj prav do danes. Le redko so namenoma hoteli širiti po filmu tudi ideje. To je pač razumljivo iz dejstva, da je bil film popolnoma trgovsko blago. Trgovec pa prodaja, kar ljudje radi kupujejo. Tako so filmski trgoveci izdelovali take filme, kakršne so ljudje radi gledali. Bog varuj, da ne bi film ugaljal okusu publike! Občinstvo je bilo ono merilo, po katerem se je moral ravnat film. To opazujemo skozi celo zgodovino filma, prav do danes. Toda publika je izbirčna! Želi si vedno kaj novega in včasih ji je težko ustreči. Tako se je počasi naveličalo običajnih filmov, narejenih več ali manj po istem kopitu, da bi služili v razvedrilo ljudstvu. —

Obisk raznih filmov kaže, da se je ljudstvo začelo bolj zanimati za filme, ki imajo tudi kakšno globjo, notranjo vsebino, ki so torej nositelji kake ideje. Take filme pa morejo izdelovati le ljudje, ki imajo določno svetovno naziranje. Kdo pa so ti ljudje? Usodno za nas je dejstvo, da imajo velikansko večino filmske industrije v rokah Judje. Naj navedem kar dejstva, iz ameriške filmske industrije: Filmsko družbo "Famous Players" vodi Jud Adolphe Zukor. Ta družba izdela letno 80 velikih filmov in ima okoli 500 lastnih kino-gledališč. Šef "United Artists" je Jud Hiram Abrams, bivši raznašavec časopisov. "Fox Film Corporation" vodi ogrski Jud William Fox. Loew, oče in sin, vodita "Metro Pictures Corporation"; v njunih rokah je po časopisnih vesteh 68 filmskih družb in okoli 400 kino-dvoran po vseh delih sveta. Karl Laemmle — njegovo pravo ime se glasi Julius Baruch — je direktor "Universum Film Company", ki ima 200 kino-dvoran. Sowkino (Moskva) in Amkino (Združene države) vodi Jud Eisenstein. Že omenjena "Fox Film Corporation" ima 356 kino-dvoran, med njimi Roxy Theater v New Yorku, največjo kino-palačo na svetu.

Te velike družbe obvladajo film ne samo v Združenih državah, temveč tudi po celem svetu. V Angliji je bilo do sedaj 90 procentov vseh filmov ameriškega izvora; vlada je v kolonijah poskušala uveljaviti angleške filme, toda brez večjih uspehov. V 1200 kino-gledališčih v Avstraliji odločno prevladujejo amerikanski filmi; ravno tako je v Južni Afriki. Kanada je preplavljena s filmi imenovanih velikih družb. V Indiji in na Kitajskem se kino zelo razširja, in to večinoma filmi ameriškega izvora. Tudi ves evropski kontinent je v rokah ameriške filmske industrije, tako zlasti Škandinavija, Francija in Italija. Resnejši evropski konkurent bi bila menda edino berlinska filmska družba "Ufa".

Tako vidimo, da imajo Judje po vsem svetu razširjeno svoje filmsko omrežje. Proti tako mogočnemu kapitalu skoro ni mogoča resna konkurenca. Ta svoj mogočni položaj Judje tudi dobro izrabljajo. Vzemimo možnost, da bi imeli pred sabo razgrnjene vse filme, kar so jih izdelale te družbe tukom svojega obstoja, kako malo bi bilo filmov, ob katerih se vostenemu katoličanu ne bi bilo treba spotakniti, in nasprotno, kako ogromno število je filmov, ki bijejo naravnost v obraz katoliškemu nauku! Nemški jezuit Friedrich Muckermann ima zanimivo primera med svetom katoliških vrednost in filmom: "Če razločimo katoliški in filmski svet kot dve samostojni veličini, nastanejo nasprotja, ki so skoro nepremostljiva. V enem svetu se dviga Cerkev, ki vse presega, v drugem kino-palača. Naši junaki so svetniki, tam triumfira junak iz salona. Mi poveličujemo devištvo in krščansko družino, tam vlada posvetnost in moralna razbrzdjanost... Mi iz-

peljujemo kulturna področja iz Boga in njegovega reda, tam pa je materialistična želja po denarju postavila čudovito iznajdbo v službo senzacije. Ali more biti katolik vesel spričo dejstva, da po izkazu splošne statistike sedi velik del vernikov ravno toliko časa v mesecu v kino-dvorani, kolikor v cerkvi? Daj Bog, da ne bi beseda na platnu često mnogo bolj intenzivno delovala, kakor beseda evangelija, in da ne bi zasledovali besneče gonje detektivove z mnogo večjo pozornostjo kakor tihega kretanja duhovnikovega ob oltarju."

Da bomo vprašanje nekoliko bolj objasnili, poglejmo malo vsebino današnjega filma. Leta 1927 v avgustu se je vršil v Berlinu kino-kongres, katerega se je udeležilo 17 držav. Splošno so povdarjali, da mora film služiti pomirjenju med narodi, pospeševanju kulture, ljudske hravnosti itd. Vsi so bili edini v tem, da film ne sme pod nobenim pogojem pospeševati nenravnosti ter sovraštva med narodi in stanovi. — Vse to so le lepe besede! Poglejmo raje kar filme same! Neko splošno sliko o filmu si lahko ustvariš že, če hodiš po mestu in ti skoro v vsaki ulici nehote udari v oči kričeča filmska reklama. — Kolikokrat mora rdečica sramu udariti mimoidočemu v obraz! Potepuh, ubijavci, iskavci zlata, konjski tatovi, trgovci z dekleti, propale ženske, tihotapci, razkošni in vseh užitkov polni bankirji, nenravnvi oficirji; vse to so tipične osebe današnjih filmov. Ni še dolgo časa, ko je praznoval neki filmski igravec jubilej stotega umora v filmu. Pri banketu je vzkliknil: "Če bi v resnici zagrešil toliko zločinov, kolikor sem jih naredil pred filmskim apatom, bi vsaj petstokrat že prišel na električni stol." — Zločinci vseh vrst se v filmu poveličujejo kot junaki, dočim se dostojni in pošteni ljudje kažejo kot neumni, nerodni in smešni neolikanci. Naj navedem par zgledov: V filmu "Trije pošteni banditi" poglej gorostasno nasprotje že v naslovu samem! — se poveličujejo kot gentlemen trije navadni konjski in bančni tatovi. V filmu "Prepovedan sad" nastopa "dobra" hčerka, ki tihotapi z alkoholom, da s tem podpira svojega očeta. "Apaška nevesta" je deklica iz visokih amerikanskih krogov, ki kot slikarica išče modelov med pariškimi apaši. Glavarja apašev reši pred giljotino s tem, da ga poroči in odpelje v Ameriko. — Ali res ni ničesar lepšega in vzvišenejšega na svetu kot take senzacionalne dogodbe? Današnji človek je že tako silno željan senzacije, zakaj naj bi ga vznemirjali še razni filmi te vrste!

Nravnost človeške družbe danes strahovito pada. Vzrok je pomanjkanje vere; širijo pa nenravnost: umazana literatura in umetnost, mnoga gledališča, rafinirana moda in v prvi vrsti — kino. — Nemeč Fric Kiefer je pol leta zasledoval vse kino-programe v dveh največjih nemških mestih, katerih

imeni je zamolčal. Podatki so strašni! Samo 20 procentov vseh proizvajanih filmov ni bilo erotičnih v ožjem pomenu besede, pač pa so bili večinoma kriminalnega značaja. Vsi drugi filmi so se več ali manj dotikali spolnosti. — Težko je človeku govoriti o teh rečeh. Pa vendar, poglejmo resnici v oči! Laže bomo pobijali sovražnika, če bomo preje poznali njegovo moč. — Mnogi filmi, ki zadevajo nравnost, si laste zveneč naslov: poučni filmi. Poučujejo gledavce o nevarnostih spolnih bolezni, o trgovini z dekleti itd. Če bi bili filmi kljub silno kočljivemu predmetu res, kar se da, dostenjni, če bi bil res pouk njihov namen in če bi bili gledavci dorasli ljudje, ki se res hočejo poučiti, potem proti takim filmom nimamo ničesar. Ali pa se v resnici to tako dogaja? Morda kje na kaki strokovni šoli, v kakem društvu, toda drugod pa ti pogoji nikakor niso dani. Film sam često nima namena poučevati, ampak namen mu je denar. Poučevanje je le krinka! Zato

NASTOP ORLOVSKIE ARMADE V PRAGI.

Jan Š.

(Konec)

4. Svečan pohod orlovstva.

Praznik sv. Cirila in Metoda je bil krasen dan. Bil je to dan radosti, dan sile, dan edinstva in ljubezni. Bil je to dan zmago-slavlja in radosti vseh tistih neštetih, zavoljo svojega prepričanja tolkokrat zasmehovanih katoliških mož in žen, ki so morali cele mesece štediti za pot v Prago. V zadoščenje jim je bilo, kdo so videli vse večje ulice preplavljene z orlovske srajcami.

Po sv. maši na trgu sv. Jurija je glavni tajnik čsl. orlovske zveze prečital manifest, kjer obljubljuje Orli zvestobo katoliški veri in svojemu narodu.

Ob pol 10. uri je dospel k sohi sv. Václava na slikovitem svetovaclavskem trgu kordon policije na konjih, ki je otvoril sprevod in napravil prostor orlovskemu pohodu. Kakor mogočna reka se je spustila za njimi orlovska armada. Na čelu so jezdili praški Orli-jezdci pod vodstvom inž. Sebere. Za njimi je korakalo v svojih uniformah 180 legionarjev, ki so se v svetovni vojni prostovoljno borili za osvoboditev českoslovaškega naroda. Za njimi so se vrstili tuji gostje. Velika večina tujcev se ni mogla premagati, da ne bi raje ob strani opazovali celoten sprevod, kakor bi se ga sami udeležili. Kljub temu pa so bili častno zastopani. Okrog 500 je bilo samo Poljakov v narodnih nošah. Občinstvo je burno pozdravljalo češke izseljence iz Poljske Vo-

Relikvije
sv. Václava

nesejo
v procesiji.

tudi take "poučne" filme opremi s scenami, ki so silno zapeljive in nevarne za gledavce, za pouk sam kot tak pa nepotrebne. Med gledavci je vedno mnogo takih, ki jim te vrste filmi škodijo. Kolikokrat nihče ne kontrolira, če ne pridejo v dvorano tudi mladostniki. In kdo tudi za odrasle garantira, da so dovolj moralno močni, da morejo prenesti vse, kar jim nudi film. Imenovani Kiefer pravi, da v obeh mestih tekom pol leta ni našel niti enega filma, ki bi ustrezal tem pogojem. Ti filmi gredo često v take potankosti — predoči se celo akt rojstva! — da tudi odrasel človek zgubi vse spoštovanje pred skrivnostnimi zakoni življenja. Sicer pa, če bi pouk o teh vprašanjih v resnici toliko koristil človeku za njegovo nравstveno življenje, bi morali danes obiskovavci takih predstav živeti silno moralno življenje, ker takih "poučnih" filmov je več kot dosti!

(Konec prih.)

linije. Najmanjši slovanski narod, Lužičke Srbe, je zastopalo v sprevodu 14 udeležencev. Pozornost so vzbujale zlasti Lužičke Srbkinje s svojimi velikimi črnimi pentljami na glavi. Zdejlo se je, da bi hotele kakor metulji zleteti med svoje slovanske brate iz svoje domovine, ki jo kroinkrog obdajajo nenasitni Nemci. Amerikancev, ki so prišli na slavnosti, je korakalo v sprevodu ena desetina. Ponosno so stopali za ameriško in českoslovaško zastavo, burno pozdravljeni od vseh gledavcev. 40 belgijskih telovadcev se je zibalo po ulicah, kakor bi bili na "perah". Nekaka bojevitost se je čitala s francoskih gimnastov, ki jih je bilo v sprevodu 88.

Za njimi se je razvrstila Jugoslovanska orlovska zveza s praporji na čelu. Za proporčaki stopajo ponosno zmagovavci v mednarodnih tekemah. Tudi predsedstvo Jugoslovenske orlovske zveze še nosi na ustih znake radosti nad priborjeno zmago in sijajno usplim prvim nastopom. Nato gredo Orli in Orlice v svojih novih krojih, ki spominjajo na rimske vojake. Za Slovenci gredo Hrvati. Vseh jugosl. krojev je v sprevodu 808.

Nemci! Prvič v orlovskem sprevodu. Pozabljeni so vsi grehi nemškega naroda v bližnji preteklosti, pogled je obrnjen v bodočnost. Zato ne pade nobena žalivka. Ljudstvo jih pozdravlja.

Ameriški in slovaški katoliški Sokoli končujejo sprevod tujih gostov. Vseh tujcev je korakalo v sprevodu 2013. Več godb, trobentači in pesmi se mešajo med medsebojne pozdrave občin-

stva in gostov v sprevodu.

Oddelek čsl. sprevoda je tvorilo 8 trobentačev. V avtu se pelje predsednik českoslovaške orlovske zveze, minister dr. Sramek s predsednikom Mednarodne zveze krsc. telovadcev van de Kerchove-om. Za njima vodi minister dr. Nosek skupino poslancev in senatorjev. Pred orlovskeim cetami pa stopa 42 članov vodstva čsl. orlovstva. Nato se razlije nepregledna vrsta čsl. Orlov in Orlice, urejenim po župah. Vseh čsl. Orlov in Orlice v kroju je 11,277.

Tretjo skupino sprevoda so tvorili čsl. Orli in Orlice v narodnih nošnjah, 8293 po številu. Tako je štel sprevod 21,8/3 oseb. Med to množico je bilo nasejenih 55 godb in 330 praporov. Skoraj tri ure se je valila ta mogočna reka orlovskeih krovjev po svetovaclavskem trgu.

Bil je to dan zmagovalja katoliške misli na Češkem. Nasprotnikom se ni moglo nikdar sanjati, da more orlovske prapor zbrati toliko ljudi in da bo sprevod tako izredno uspel.

5. Telovadni nastopi.

Ko se je ob pol 13. uri končal sprevod, se je večina ljudskih množic napotila peš proti telovadišču, kjer je bil ob pol 15. uri zacetek telovadnega nastopa. Prisostvovalo je 75 tisoč gledavcev, torej za 20 tisoč več kot na olimpijadi socialističnih telovadcev eno leto poprej, kljub temu, da je Praga socialistična.

Točno ob pol 15. uri se je pripeljal v spremstvu predsednika vlade Udržala prezent Masaryk. V častnih tribunah so zavzeli mesta odlični udeleženci, večina praških poslanikov tujih držav, načelnik čsl. generalnega štaba general Širovy, skoraj vsi čsl. ministri in jugoslovanski minister dr. Korošec.

Uvod k prvemu slavnostnemu nastopu so tvorile fanfare, ki jih je zložil za ta nastop dr. Setina. Komaj so odzveneli mogočni zvoki, nastopajo može s prostimi vajami. Privalijo se na telovadišče v dveh kolonah v osemnajsterostopin, ki so napravili na stadionu najprej nekaj lepih skupin, nato pa so izvajali proste vaje. V 72 vrstah po 53 mož telovadi 3816 Orlov. Ves ta nastop je trajal nad eno uro.

Nastop Orlic je trajal še dalje. Razen českoslovaških je nastopilo 150 slovenskih in hrvatskih Orlic. Nastopilo je 4105 članic. Navdušenje gledavcev se je stopnjevalo od ene vaje do druge in se je spremenilo v pravi vihar ob odhodu.

Za članicami je nastopila vojska z vajami s puško, kar je dokazalo, da so Orli ravnopravni s Sokoli in socialističnimi telovadci. Zakaj vojska je nastopila prvič na orlovske prireditve.

Nato je bila tekma v teku na tri kilometre. Zmagal je Hrvat Vojković. Sledil je samostojen nastop 240 jugoslovanskih Orlov. Zavzeli so sredino telovadišča. Obenem so na eni strani telovadišča izvajali svoje vaje belgijski telovadci in telovadke, na drugi strani pa francoski.

Pri orlovskej telovadni nastopu so zaključile češke orlovske župe, ki so izvajale sliko, ki je predstavljal razvoj orlovstva.

Izredno lep in znamenit je bil drugi nastop. Moravsko-šleske orlovske župe so izvajale "tri dobe češke domovine". Telovadba znazoruje prihod sv. Cirila in Metoda v češke kraje in živahan narodni razvoj v okrilju katoliške prosverte. Druga doba je doba bojev, husitskih nemirov in pustošenj, ko narod izgubi svojo državno neodvisnost, dokler po svetovni vojni ne nastopi čas osvoboditve. Med tem nastopom je zadonela iz ust telovadec mogočna pesem k sv. Vaclavu, ki že 500 let odmeva vsepovsod, kjer bivajo Čehi.

Medtem so zapretili na nebu temni oblaki. Gledavci si isčejo skrivališče pred nevihto. Na programu je bil nastop Orlic in vaje na orodju, ali vsled bližajoče se nevihte je bilo treba izpustiti ti točki. Nastopilo je 280 najstarejših Orlov. Komaj so prišli na telovadišče, se je vlija strahovita ploha. Grmelo je, da je odmevalo po telovadišču, v bližnje zgradbe je večkrat zaporedoma treščilo. Celo telovadišče je naenkrat spremenjeno v jezero. Toda stara garda ne popusti, ampak vsa premočena izvaja v nalinu in vodi svoj program. Gledavci jih nagrade z neuvadnim odobravanjem. Stara garda si je v polni meri zashčila priznanje, saj je nastopilo celo več šestdesetletnih mož. Kakor v burji, taki naj so Orli tudi takrat, ko divja boj proti katoličanstvu. A tudi Orlice niso hotele zaostati v junaštvu. V dežju, blatu in vodi zahtevajo nastop, kar jim je vodstvo dovolilo. Niti ena od 2100 Orlic ni omagala pri telovadbi.

Tretji nastop je bil posvečen Slovakin in narodnim običajem. Slovaški Orli in Orlice so izvajali Osvobojenje Slovaške. Izvajanje je slike slovaško sužnost pod madžarskim jarmom in bratsko pomoč Čehov pri osvobojenju. S Cehi sestavijo Slovaki svojo lastno državo. Njen znak, českoslovaško zastavo, zasede na koncu v sredino telovadcev, godba svira državni himni in vsi telovadci končajo nastop z molitvijo za domovino.

Nato se je nudil prekrasen prizor. Pred svojimi očmi smo gledali običaje Čehov in Slovakin iz vseh čeških in slovaških krajov v slikovitih narodnih nošnjah. Običaji pri krstu, godovanju in ob žetvi so se vrstili pred začudenimi gledavci. Smehu ni bilo ne konca ne kraja, ko smo občudovali svatbo v raznih pokrajinah ali pa veseljačenje ob pustu. Hanaci so prišli na telovadišče z vozom, ki je imel tudi peto kolo. Kaj takega še Praga ni videla. Sokoli imajo sicer okrog pol milijona članov in članic, toda take prireditve narodnih nošnje ne morejo mobilizirati, ker nimajo zaslonke med priprostim ljudstvom, ki tvori jedro českoslovaškega naroda. Bolj kakor ostali stanovi ostane namreč ljudstvo zvesto svojim starim običajem, a tudi svoji stari, cirilmotodijski in svetovaclavski katoliški veri.

6. Narodopisni sprevod.

Nekaj najveličastnejšega je bil sprevod narodnih nošnje. Kaj tako lepega je mogoče videti samo v slovanskem svetu. Moderni zapadni svet ima pač popolnejše mašine, večje tovarne, večja mesta, veličastnejše zgradbe, nima pa te lepote, ki živi v narodnih nošnjah in običajih. Mnogo tujcev, ki so videli sprevod in niso Slovani, so zavzidhnili: "Škoda, da nisem rojen Slovan!" Zakaj človeška duša se ne da nasiliti s tem, kar zadovolji telo. Ona hoče žive vere, lepote in takega življenja, kakor še voda po vernih katoliških slovanskih krajih.

Narodopisni sprevod je bil kakor prekrasna igra v gledališču. Še več! Bil je pravo življenje v svoji najbolj pesniški in veseli obliki. Pred očmi se niso vrstili našemljeni ljudje, ki so se naučili, kako naj nastopajo. Bilo je to življenje in vrvenje iz večine slovanskih krajov, preneseno pred Vas. Te narodne nošnje so živele, moravski fantje in dekleta so šli kakor hodijo doma v svojih nepopisno krasnih oblekah, kakor jih n. pr. noben modni časopis ne prinese. Pri pogledu na to krasoto so odpovedala usta, samo srce se je kopalo v morju radosti pod vplivom nepopisljivega prizora. Očarali so že Hrvati in Hrvatice. Skoraj sto jih je bilo, a vsak drugače oblečen, kakor je pač navada v njegovem kraju. Pozornost so vzbujale med slovenskimi nošnji Gorenje in Gorenje s svojimi velikanskimi rdečimi dežnikami in pa lužičke Srbkinje, ki oblečejo v veselju črno, v žalosti in žalovanju pa belo barvo. Kakor bi bile nošnje Poljakov in njihovih plemičev še premašio dragocene, imajo možje okrašene čepice s pavovim perjem. V slovaških in čeških narodnih nošnjah so se v čudovito lepem soglasju mešale vse barve, ki sploh obstajajo. Človek ni vedel, katero skupino najbolj občudeje. Bogati Hanaki kažejo v svoji nošnji in običajih, da imajo božjih darov v izobilju. Na avtu so peljali ogromen visok kolač, kakor je to navada na njihovi svatbi. Za njim družice, svatje, "pozavčini" (ki vabijo na svatbo), ženin in nevesta. Vse skače, pleše po ulicah in se raduje kakor bi bili res na svatbi, a ne v sprevodu.

Skoro dve uri je trajal ta sprevod. Niso bili to ljudje, ki bi dobili plačo za svoj nastop. Požrtvovalnost za sveto stvar jih je poslala. Ni malenkost, pristeti s seboj tako daleč v prenapolnjenih vlakih, kaj valaški kroj, ki ima n. pr. že sama bluza v zgoraj izredno širokih, snežnobelih rokavih žico, da se bolje drži. Tako bluza treba likati pol dneva. Ni lahko obvarovati na poti za nastop kak hanaški ženski kroj z zelo širokim krilom in neštetimi trakovi v vseh mogočih barvah. Zato treba ta nastop tem bolj občudovati.

Orlovske nastope v Pragi so sijajno uspeli v vsakem oziru. Českoslovaško orlovstvo pa se noče zadovoljiti s svojimi uspehi. Medtem ko mu bodo praški nastopi privredli v njegove vrste nove stotine, hoče svojo organizacijo poglobiti tudi na znotraj. Ustanavljanje evharističnih krožkov v svojih društvih, navajanje svojih članov k pogostemu sv. obhajilu in k življenju s Cerkvio, delovanje za cerkveno zedinjenje pravoslavnih Slovanov s katoličko Cerkvijo, vse to nam je porok, da je čls. Orlovstvo na pravi poti in da prav razumeva katoliško akcijo.

SESTRAM V GOSPODOVI SLUŽBI, vzgojiteljicam mladine.

Z GRIČKA ASIZIJ.

To pot pridemo na dan s sliko našega novega samostana. Tiste tri malčke, ki so v našem kotičku, smo dale v novo hišo kot naše prve "Boarding Children". Ta na levi je za prvi razred, a izmed ostalih dveh je eden za tretji, eden pa za drugi razred (Grammar School).

Kakor razmere kažejo, bo torej v doglednem času novo poslopje krasilo lemontsko okolico. Naš griček bo s tem dobil čisto drugo lice. Vemo, da bo marsikateri izmed rojakov pri tej misli zmajal z glavo, češ, zakaj pa tako veliko reč zidati; drugi bo zopet pripomnil: Eh, kaj jim je tega sploh treba! Vendar upam, da bo vseeno še mnogo takih, ki se jim bo poslopje zdelo potrebno in ki bodo tudi radi priskočili na pomoč z darovi. Priznali bodo, da so čč. sestre njihove rojakinje, ki se že dvajset let mučijo z vzgojo mladine v Ameriki, a kljub temu še nimajo primernega skupnega doma.

Naj Vam tukaj povemo, zakaj hočemo nov samostan! Predvsem zato, ker so sedanji prostori zelo tesni in zdaleka premajhni zlasti za naš mlađi naraščaj. Rade bi odprle internat (Boarding School), solo za manjše deklice (Grammar School) in višjo solo za starejše deklice (High School). Zraven tega pa bi rade ustanovile še prepotrebno gospodinjsko šolo za naša odrasla dekleta; v njej bi se lahko naučila kuhati, šivati in sploh gospodinjstva.

Seveda bo za zidavo potrebno mnogo denarja. Zato prosimo vsa društva širne Amerike kakor tudi velikodušne posameznike, da nam dobrohotno prisijočijo na pomoč pri zgradbi novega neobhodno potrebnega samostana. Vsak dar bomo hvaležne sprejeli. Dobrotnike zagotavljamo, da se jih bomo dnevno spominjale v svojih molitvah in da bomo prosile blagoslova za njih in njihove družine.

Od zadnjega časa moramo priobčiti sledeče dobrotnike: Mrs. H. M. iz Chicage je darovala \$5.00, Mr. Matt Kremesec iz Chicage \$20.00, Mr. Frank Banič iz Chicage \$5.00, Neimenovana iz Chicage \$2.00, Mr. J. Povalisz iz Lemonta \$5.00. Zgodovin-

sko za naš novi samostan je, da je Mr. J. Bohn iz So. Chicage prvi položil \$5.00 v nabiralno škrinjico. Hvala lepa in Bog plačaj darovavcem!

Učenci in učenke šole sv. Janeza v Bethlehemu so poslali 1000 zavitkov, v katerih so semena raznih cvetlic in zelenjav. Dobro so jo pogrunitali. Prav lepa jim hvala in Bog plačaj! Mrs. Mary Koprivšek pa nam je iz istega kraja poslala lepo dišečega "kofetka". Bog plačaj!

PISMA KANDIDATIC.

7 A. R. I. Mt. Assisi.
Lemont, Illinois.
March 12, 1930.

Dragi striček:

Že zopet priskakljam na Vaš korner. Ne vem, če Vas ne bo naš kotiček "bital". Le škoda, da ne vemo, kaj bi spadal v naš kotiček. (To pot ste izjemoma v drugem kotičku, kaj ne?—Urednik.)

Nahajamo se v mesecu marcu. Ljudje pravijo, da je ta mesec navihán. Pa je res malo. Če je le mogoče, nas nabrije s hudo sapo ali pokropi z mokrim dežjem, če ne drugače, pa nas tudi pobeli s snegom. Kakor mesec marec, smo tudi mi otroci navihani; zmiraj se spremojamo. Če je mrzlo, bi radi imeli solnček, če je topllo, pa nam je dolg čas po snegu.

Zadnjo nedeljo sem imela "couple visitors". Prišla je moja sestrica in sosedova punčka. Saj veste, kako je človek vesel, kadar vidi kakšnega domačega.

Prosim, če bi en Oče Naš za nas zmolili. (Dobro; pa še Ve morate potem moliti zame.—Ur.)

Vas pozdravlja

Kristina iz Jolieta.

7 A. R. I. Mt. Assisi.
Lemont, Illinois.
March 12, 1930.

Prečastiti gospod urednik:

Že zopet se oglasim z našega grička. Ne bom pisala mnogo, ker vem, da Vam bodo moje tovarišice več poročale.

Včeraj so me obiskali naš vupnik iz New Yorka, prečastiti gospod Aleksander. Rekli so, da se bom jokala — a se nisem. Kdo bo tako "carkljiv".

Bližamo se velikonočnim praznikom. Želim Vam, da bi jih obhajali prav veselo in zadovoljno — ter bi Vam zajček prinesel dosti pirhov. Jaz tudi pričakujem od mame kaj dobrega.

Vas pozdravlja

Marica iz New Yorka.

7 A. R. I. Mt. Assisi.
Lemont, Illinois.
March 12, 1930.

Prečastiti gospod urednik:

Zopet se oglasim v Ave Maria listu. Ne smemo biti preveč tih na našem gričku, da nas bodo ljudje bolj spoznali, posebno še deklice, ki imajo poklic za samostan.

Pred par dnevi so naša č. sestra provincijalka šli obiskat nekatere kraje, kjer naše čč. sestre učijo. Gotovo bodo videli tudi moje staršice tam v Bethlehemu. Upam, da me ne bodo zatožili. A starši jih bodo gotovo veseli.

Zdaj moram končati moje pismo s srčnim pozdravom vsemi, ki čitajo list "Ave Maria".

Minka Koprivšek.

7 A. R. I. Mt. Assisi.
Lemont, Illinois.
March 12, 1930.

Prečastiti gospod urednik:

Postni čas je tukaj, a meni se še ni treba dosti postiti; sem še premlada. Bom pa zato bolj pridno delala.

Posadili bomo dosti krompirja; mladi ljudje radi jemo.

Še več bi napisala, a nimam kaj. Danes sem dobila pismo od mame. Piše, da je v Kansas zopet postal mrzlo.

Vas lepo pozdravlja

Danie.

7 A. R. I. Mt. Assisi.
Lemont, Illinois.
March 12, 1930.

Prečastiti gospod urednik:

To je moje prvo pismo, ki ga pišem v list Ave Marija in upam da bom še drugikrat več pisala.

Imam 4 brate in 3 sestre. Dve so že sestre tukaj na gričku in morda bom še jaz. Imam tudi dva brata, ki se učita za gospoda tam v Pennsylvania.

Imamo dosti "fun" tukaj. Vsak dan gremo po šoli na hrib, da se poigramo.

Nimam nič več za pisat. Morda bom drugikrat imela več novic.

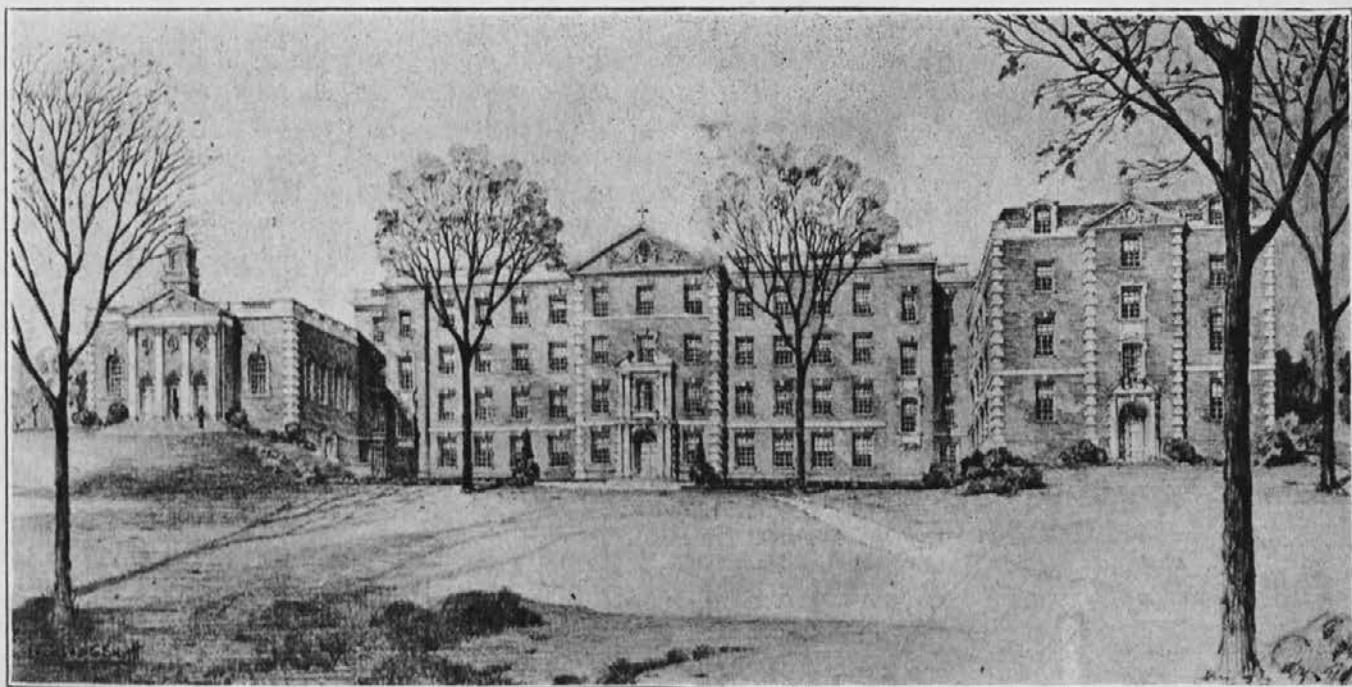
Barica iz Lloydell.

7 A. R. I. Mt. Assisi.
Lemont, Illinois.
March 12, 1930.

Dragi striček:

To je moje prvo pismo. Vem da boste mislili, odkod je pa ta. Prišla sem iz Clevelandia, zdaj pa pišem z grička Assisi. Ko maj sem prišla za tisti dan ko smo bile sprejeti. Tukaj se mi zelo dopade in mi ni dolg čas. Upam, da bo še kakšna deklica prišla od mojega kraja. Mislim, da bo dosti za prvo pismo. Prosim, molite za me. Želim vam vesele velikonočne praznike.

Helen Gercar.

Načrt za novi samostan čč. šolskih sester v Lemontu.

Pozabljen amulet.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

(Konec.)

XIV.

ONČNO je napočila "Irenina nedelja". Težko bi bilo pisati o tem, s kakšnimi čuvtvi ji je pogledala v jasno oko otroško preprosta Irena. Samo izvoljene duše morejo razumeti njeno razpoloženje. Bila je polna poskočne razigranosti in z malim Viktorčkom sta se to jutro vjemala kot nikdar poprej. Tako sta se vedla drug do druga, kot bi si ne bila sinček in mamica, temveč mlajši bratec in le za spoznanje starejša sestričica. Venomer sta si ponavljala besede, ki jih jima je bil duhovnik položil na jezik za to jutro:

"To je dan, ki ga je naredil Gospod."

Viktorček je hotel biti tudi misijonar. Moško se je vse del na mogočni očetov naslonjač in je položil mlajšo sestrico in bratca na stol pred seboj. Dvignil je roko in iztegnil kazalec.

"Naučita se teh besed, drugače vajin krst ne bo dober! To je dan . . .!"

"To je dan . . ."

" . . . ki ga je . . ."

" . . . ki ga je . . ."

" . . . naredil Gospod."

" . . . naredil Gospod."

Tako so se učili, dokler nista znala na pamet.

"Sedaj pa vsi naenkrat vse besede do konca! Mamica, ti tudi!"

Tako je poveljeval Viktorček in dvignil roko. Ko je zamahnil, so štiri usta v počasnem tempu večkrat zaporedoma ponovila iste besede.

"To je dan, ki ga je naredil Gospod!"

Viktorček je bil zadovoljen. Ponosno je plosnil z rokama in pohvalil svoja učenčka:

"Sedaj bosta kmalu dobra kristjana in krst bo čisto dober!"

Planil je in pograbil nežno sestrico za rokice, da bi zaplesal ž njo. Dekletce je bilo prešibko za tako vajo in se je obotavljal. Spotaknilo se je, padlo po mehki preproggi in se od zadovoljstva dva-krat, trikrat prekopicnilo.

Viktorček se pa ni dal tako hitro ugnati. Hotelo se mu je plesati in moral je imeti par.

"Pa ti, mamica! Daj mi roki, ti ne boš tako hitro padla!"

In Irena mu je ponudila roki, da sta poskočno zarajala: ringa, ringa, raja . . .

Mala dva sta gledala nenavadni prizor in se jima je tako dopadlo, da sta se od smeha valjala po preprogah in s petami bila ob tla.

Pa je zopet obstal Viktorček in dvignil roko:

"To je dan . . ."

Točno so ostali trije izvršili povelje:

"To je dan, ki ga je naredil Gospod!"

Angeli varihi teh nedolžnih duš so pa, mislim, zdeli nekje v kotu in so z ginjenostjo mislili na besede Gospodove:

"Ako ne boste kakor otroci . . ."

* * *

Dora je slabo prespalna noč. Njeno razdvojeno notranje sobotno razpoloženje se je nadaljevalo v prečudnih sanjah. Med grenkobo in sladkostjo ji je plavala duša in v srcu je videla samo sebe v obliki drobne žoge, ki jo otroci mečejo iz tople vode v ledeno mrzlo, pa zopet nazaj.

Isto občutje jo je navdajalo, ko se je nenavadno zgodaj prebudila. Z nekim posebnim zavzetjem je premišljevala sanje in skušala v mislih dognati, v kateri vodi je obstala ona skrivnostna žoga v trenotku, ko so iznajdljive sanje vzele slovo. Nikakor se ni mogla domisliti. Vendar se ji je zdelo, da prevladuje v njej toplota in izpodriva vsako hladno občutje.

Prvikrat po dolgem času se je spomnila na jutranjo molitev. Ni se ji še hotelo moliti z besedami, vendar se je zavedala, da se ji duša izgublja v neko razpoloženje, ki ni daleč od molitve. O, kako drugačna je bila ta molitev od Irenine! Kakor da peče in reže v dno duše, vendar sproti celi in boža, da je končni njen učinek vendar prečudna sladkost in toplota . . .

Z udano resignacijo je Dora odšla v cerkev. Eli zu je že bila napovedana ura in Dora ni mogla več drugega kot hrepeneti po njej. Ko ji je prišel na pamet Irenin izraz o "moji nedelji," si je morala priznati, da utegne postati ta nedelja tudi — njen dan!

* * *

Globoka resnoba je napolnjevala sveti prostorček. Bila je namreč privatna kapelica sesterske hiše, kjer se je vršil obred. Duhovnik je poskrbel za posebno sv. mašo na tem kraju, ker je Ireni kazalo, da se čim bolj skrije pred javnostjo. Le nekaj sester je prisostvovalo in duhovnikov oče, častitljiv starček, ki je imel biti obenem z Doro za pričo in botra.

Obred prestopa in krščevanje se je izvršil pred mašo. Skrivnostni pokoj in globoka resnost je dihalo iz vsake izgovorjene besede. Nič otročjega ni bilo več na Ireni in tudi na Viktorčku ne. Zdelo se

je, da sta čisto preobrnjeni vlogi: Viktorček se je povzpel navzgor do materinih let in se je držal kot kavalir in zaščitnik svoje mamice.

Med sv. mašo je Irena prejela prvo sv. obhajilo. Tudi stari boter je pristopil, Dora je pa zakrivala obraz z rokama in velik nemir je vladal v njeni duši . . .

Slavnost je minila in dobre sestre so povabile vso družbo na zajtrk. Potem je srečna družinica hitela domov in tudi Dora je šla ž njimi.

Vso pot je bil Viktorček pravi gentleman in zelo malo so govorili. Ko so pa dospeli v stanovanje, je deček naenkrat zopet postal otrok. Dvignil je roko kakor zjutraj in zamahnil:

"To je dan . . ."

Ponovili so se jutranji prizori v vsej svoji ljubnosti in še za dobro spoznanje več nedolžne razigranosti je bilo v njih. Toliko smeha in poskočnosti ni videla Viktorjeva hiša ne prej in ne pozneje.

Dora je strmela. Niti misliti bi si ne mogla, da je Irena zmožna take neugnanosti. Sto misli ji je prešinjalo možgane.

Nenadoma se zresni Viktorček in se razkorači pred Doro:

"Gospa, zakaj pa danes nisi šla z mamo k sv. obhajilu?"

Irena je pozorno pogledala in videlo se ji je, da je to vprašanje tudi njej že poprej hodilo po glavi.

Dora je bila v strašni zadregi. Saj ravno to je mučilo njeno dušo in jo bičalo do krvi. Upala je pa prav do tega trenotka, da se bo razbolela sama v sebi in ne bo treba pred Ireno odkrivati zижajočih ran. Ob dečkovem nenadnem vprašanju in ob Ireninem pozornem pogledu se je pa začutila kakor razgaljeno pred tistimi, ki jih je prav do tu nesramno varala.

V tem hipu je bila vsaka potvara nemogoča. Dorina duša je ni zmogla več. Zgodilo se je nekaj nepričakovanega za vse tri — Dora si je zakrila obraz z obema rokama in se bridko, bridko zjokala . . .

Prizori, ki so sledili, so tako nežni in nedotakljivo sveti, da se upirajo vsakemu opisovanju.

Ko je Dora odhajala od Irene, jo je srce gnalo tako nujno v eno samo smer, da ni bilo nobenega vprašanja več, kam bi šla. Duša ji je kričala na ves glas:

"Dora, Dora! To je tisti pozabljeni amulet, ki te goni v nemiru po širokem svetu . . ."

Uro kasneje je ležala vsa strta in neskončno skrušena na kolenih pred Ireninim in svojim duhovnikom. Drugo jutro je z Ireno v isti kapelici prejela sv. obhajilo — prvikrat po dolgih, dolgih letih.

Kmalu nato je nepopisno blažena plesala z Irene in Viktorčkom pod njujino streho in z nepopisno

otroško prostodušnostjo ponavljala z vso izvoljeno družbico:

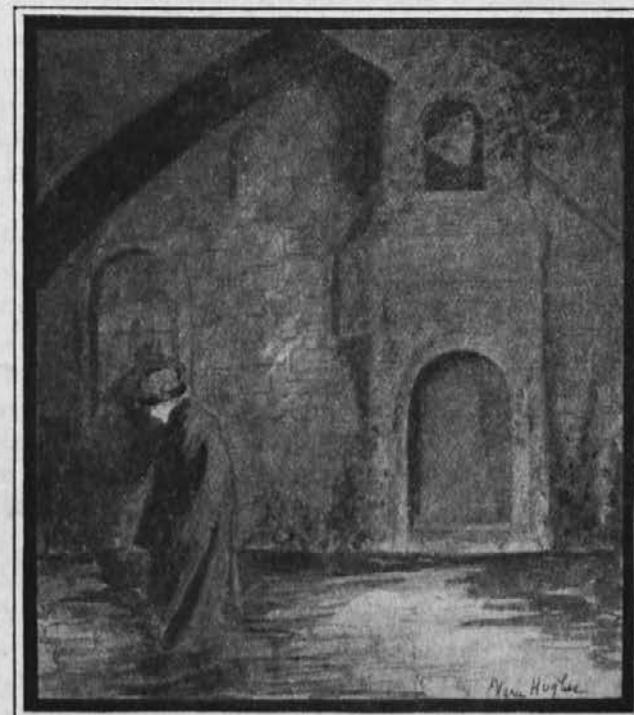
"To je dan, ki ga je naredil Gospod!"

* * *

S tem je končana Dorina pot, ki je iskala Viktorjev pozabljeni amulet, našla pa svojega, ki je bil še huje pozabljen. S tem je končana tudi naša povest. Le nekaj zunanjih dogodkov utegne še koga zanimati.

Dora je nekaj dni razmišljala, kaj ji je sedaj začeti. Posvetovala se je z duhovnikom in kaj hitro je bilo rešeno vprašanje.

Šla je k nekemu duhovniku, ki je imel jako majhno in ubožno cerkev brez šole, župnijo pa silno obsežno. Njegovi ljudje so bili namreč priseljenci iz Evrope in razkropljeni po celem ogromnem mestu. Duhovnik je bil bolj misijonar nego župnik,

kakor je takih še mnogo po velikih ameriških mestih. Temu duhovniku se je ponudila, da mu za otroke njegovih "faranov" organizira katehetsko šolo.

Z veseljem je sprejel Dorino ponudbo in brez obotavljanja je šla na delo. Vsak dan popoldne po šoli je zbirala otroke na drugem kraju mesta in tako kako veliko dobrega storila. V tem vzvišenem poklicu je našla prekrasen cilj svojemu novemu življenju.

Da se je bila odločila za to delo, jo je vodila zlasti dvojna misel. Prvič je bila videla, kako čudovito delo je Bog dovršil po njej na Ireni, čeprav celo zoper njeno voljo. Ona sama se je pa ob poučevanju Irene in Viktorčka praktično izvezbala za poučevanje krščanskega nauka. Strmela je nad čudnimi poti božje Previdnosti.

Druga misel je pa bila: Še imam precej premoženja, čeprav sem doberšen del tako tjavendan za prazen nič razmetala. (Kadar je pomislila na preteklost, jo je nekaj streslo.) Kar je še ostalo, mora iti v čast božjo, da se neumnost iz preteklosti vsaj malo popravi.

Tako je torej Dora našla cilj svojemu življenju. Že lepo število let deluje v svojem novem poklicu — toda na izrecno njeno prepoved ne smem ničesar več zapisati, ker na noben način noče, da bi se s kom spoznala. Le težko mi je dala dovoljenje, da sem smel zapisati to njeno povest.

* * *

Tudi Irena je dosegla več kot je bila pričakovala. Tri tedne po tisti "njeni nedelji" je dobila od Viktorja dolgo in lepo pismo. Samo nekaj odlomkov naj navedem iz pisma:

"Ne moreš si misliti, kako nepričakovano mi je vse prišlo in kako poraženega sem se čutil ... Zdelen se mi je, da je moj sklep trden ko skala: Pozabiti hočem Ireno in vso preteklost ž njo. Res sem hotel tako. In morda bi se mi posrečilo, ko bi šlo samo zate, draga, vsaj na zunaj bi Te morda mogel pozabiti, saj poznaš mojo trmo ... Toda nikakor ne bi mogel pozabiti otrok in če mi tudi Ti zavoljo zadnjih dogodkov nisi tako draga naravnost, kot mati mojih otrok si mi nepogrešljiva in mila brez meje ...

In ob teh mislih in čuvstvih sem prišel do zaključka: Nekaj višjega le mora biti v človeku, ne kaj, kar vodi tako čudno pota in srca naša. Dognati hočem, kaj je. Ti si v sebi dognala — ne vem še, na kakšen način — da je nad nami Bog. Irena moja,

kaj vem, kako in zakaj, izpovedati pa se moram, da mi ni več tako neljubo njegovo ime. Nočem ga tajiti, naj se le javi še meni, naj me najde, ne bom se mu skrival več. Ne verjameš, predraga, kako sem sam. Pridi, da se pogovoriva, pripelji mi moje življenje, mojo deco ...

Službo lahko takoj dobim. V Chicago se vrniti ne morem. Če vzroka ne veš, povem Ti ga tu in razumela me boš. Prodaj hišo ali jo daj v najem in pridi. Ah, saj vem, da si ti tista, ki ima prav, uklonil se bom in se ravnal po glasovih vesti ..."

Irena je prebrala in čisto mirno rekla Viktorčku:

"Srček, k ateku pojdemo!"

"Kedaj, mamica?"

"Prav kmalu, samo hišo bom poprej prodala."

"Nič ne prodajaj, kar zakleni in pojdimo takoj!"

Irena se je smejala in spet ji je privrelo iz srca:
"To je dan ..."

"... ki ga je naredil Gospod," je dokončal deček.

Minilo je vendar dober mesec dni, preden so odpotovali. Hiša je bila med tem prodana. Pa Ireni to ni bilo glavno. Ves ta čas so romala pisma med Chicago in tistem mestom v Kaliforniji, kjer je živel Viktor. Uspeh pisem je bil pa tak, da je bila Viktorjeva in Irenina prva skupna pot v Kaliforniji v cerkev k poroki.

Po povratku iz cerkve je tudi Viktor plesal in ponavljal z vso ljubo družinico na Viktorčkovo poselje:

"To je dan, ki ga je naredil Gospod."

STARI KRAJ O KOLEDARJU AVE MARIJE ZA L. 1930.

V svoji 6. številku (februar) piše dijaški list Mentor o koledarju tako-le: Izmed vsakoletnih koledarjev je ta gotovo med najzanimivejšimi. Veje nam iz njega nekaj nenavajenega, obenem pa tako domačega, da ga bo gotovo vsakdo rad prebiral. Saj se zrcali iz koledarja lep kos slovenskega življenja, veselja in trpljenja, tam onstran velike luže. Letošnji koledar je še posebno obširen, ker je združen s Spominsko knjigo I. vseslov. katol. shoda, ki so ga sklicali ameriški Slovenci preteklo leto. —

V letošnji tretji številki Mladike pa najdete to-le o koledarju Ave Marije za leto 1930: Ameriški slovenski mesečnik "Ave Maria" izda vsako leto poseben koledar. Letos obsega kar 274 strani, je debela knjiga najrazličnejše, zanimive, pestre vsebine in napolnjen s slikami iz "stare in nove" domovine. Važen in pomemben je dolgi članek "Prvi vseslovenski katoliški shod v Ameriki," čigar vsebino izpopolnjujejo številne slike (med njimi: ekscecence dr. L. Pitamica, jugoslovanskega poslanika v Washingtonu) in ki nas živo povede na ta veliki shod.

Zanimivi so sestavki o "Apostolu modernega velemešta," dr. K. Sonnenscheinu; o največjem ameriškem Slovencu, škofu Frideriku Baragi; o K.S.K. Jednoti; o katoliškem tisku, o katoliški akciji med ameriškimi Slovenci, o spominih na katoliški shod, o slovenskem ameriškem časopisu, o katoliški izobrazbi, o delavstvu in veri, o mladini, o razgledu po svetu, o delu narodov za obnovo itd. itd. "Poročilo iz slovenskih naselbin" vsebujejo kar zgodovino naših ameriških Slovencev. Ob koncu je govor o "naših odličnih" — naših rojakov in rojakinj, ki so v Ameriki dovršili višje šole. Med temi je letos najbolj na višku sotrudnica "Ave Marije", Miss Albina Wahčič, ki zna igrati na štiri instrumente in je dobila glasbeno diplomo in postala "Bachelor of Music". — Tudi leposlovje je v koledarju bogato zastopano, zlasti je lepa legenda Meška o sv. Francišku in lepe so pesmi urš. m. Elizabete, p. Evstahija itd. itd. Ponosno zremo tudi mi na bogato književno delo naših Američanov in koledar "Ave Maria" vsem toplo priporočamo!

Rev. A. Urankar:

Rudarjem po Pennsylvaniji.

Zvonovi pojo, vse cerkve pojo,
pravijo, da je Velika noč v deželi,
zato pojo . . .

Po Vaših krajih ni pesmi,
ne svete Velike noči,
ni v oknih zelene pomladi,
še cerkev sred mesta molči . . .

Samo koledar na steni prežalostno golči:

"Pepelnični dan."

Kako je mračan naš dom;
kako je teman in nem.
Kot da je poln novemberskih krizantem
po smrti in samih mrtvaških rožah diši . . .

Besedo, rudarji:

Nebo je še vedno razpeto nad Vami-grobarji:
sonce se skrije zvečer, zjutraj nebo je spet v zarji.
Bog martinčka oživlja, nagelj in rožmarin,
dal bo življenja še Tebi, saj si mu stvar in sin . . .

Kape rudarske so slepe, slepa je danes lopata,
prazna so danes okna, zaprta slovenska so vrata.
Jutri bo Večni znova zlato sonce prižgal,
pesem velikonočno bo v Vaše jame poslal. —

Kdor veruje v božjo moč,
nosi v srcu večno Velikonoč:
Bog bo dal dela in kruha
in milost —
svojo največjo pomoč. —

In Cruce Salus.

Rev. A. Urankar, O.F.M.

1. Kaj treba Kalvarije! Kako različna so naša pota, po katerih hodimo ljudje za skorjo kruha. Človek bi včasih ne verjel, kaj vse najdejo ljudje, da si zaslужijo življenje. O ubogem možu sem bral nekje, ki je stikal po vseh gorah in pogorskih obronkih za strupenimi kačami. Previdno jih je lovil in jih potem prodajal živalskim zavodom in apotekam. S tem se je preživiljal. Nekega dne je prinesel precej svoje gnušne zalege domov. Ves truden se vrže na posteljo in trdno zaspis. Nesrečnež ni opazil, da je bila košara s kačami premalo zaprta. Kačam je prijala toplota, ki je vela iz postelje, pa so počasi vse zlezle iz košare in v posteljo. Ovile so se krog moža, ena se je opletla krog noge, druga krog roke, tretja je sedla na srce. — Lahko si mislite, kakšne občutke je moral imeti ubogi mož, ko ga je hladnoča kačjih teles zbudila iz sna in se je znašel v tem groznom položaju. Poznal je kačjo naravo, zato je ostal popolnoma hladnokrvni in se niti za hip ni premaknil, ker je vedel, da bi ga stalo življenje. Premišljal je, kaj mu je storiti in prišla mu je rešilna misel. Pokliče sosedata, ki je delal v sosedni sobi in mu raztolmači nevernost, v kateri se nahaja. In mu pravi, naj prinese skodelico mleka. Sosed mu je ustregel, se razume. In glejte, kače so počasi zlezle s postelje k mleku, samo ona, ki je čepela na srčni strani, se ni premaknila. Kakor bi jo bil pribil, je ostala na svojem mestu. Mož veli prinesi mleko še bliže, trajalo je precej časa, ko se je tudi kača na srcu umaknila. Mož je bil rešen.

Resnična zgodba. Resnična tudi v sliki, kateri bom to zgodbo primerjal. Človek, grešnik, kaj si drugega, kakor takle nesrečen mož? Kače strasti in gadi greha se ovijajo krog twojega telesa. Kaj drugega boš storil, kakor to, kar je storil mož v postelji? Mleka si daj prinesti in brž bodo kače šle k temu mleku. Ali veš, katero mleko mislim? Mleko — kri Sinu božjega, ki visi tam na Kalvariji razpet. Stara je prisopoda bronaste kače s kalvariskim križem in Križanim. Tam na Kalvariji je rešenje twoje, tam na sinajski gori novega testamenta, v krvi Križanega bo oprana twoja grešnost, v krvi Križanega boš zaživel v novo ljubezen, v novo moč in novo vstajenje. Daj mi roko in peljal te bom na to goro odrešenja, naj bom jaz sedaj tvoj sosed, prinesel ti bom mleka božje krvi . . .

Krvavo nebo se razpenja nad Golgoto kakor velika rdeča roka. Črna zemlja se odpira kakor globoka, široka dlan. Med tema dvema rokama, roke neba in roke zemlje pa se razpenjajo v svet še dve drugi roki, sveti roki mrtvega Kralja na križu. Dra-

gi moj, kaj hočejo te roke? Roke nad Golgoto. Ali pišejo zadnjo sodbo človeštvu, ki je ubilo najnedolžnejšega. Roke zemlje, ali se odpirajo, da bi zdrobile svet kakor kepo prahu, svet, ki je Boga pripel na križ. In roke mrtvega kralja na križu, ali kličejo prekletstvo na zemljane, ki so ga sodili in vrgli iz svoje družbe. Prekletstvo za vse one grešnike, ki morijo še danes s svojim neugnanim življenjem Sina božjega . . .

Ne besedo prekletstva, pač pa besedo ljubezni kličejo na ves svet te roke in predvsem nad teboj, nesrečni.

Besedo velike ljubezni, ki je zapustila slavo in nebo in je stopila na zemljo, da tukaj živi ubogo življenje, da se ubija po solzni dolini in se da nazadnje razpeti v najsramotnejšo smrt na križu. Pomišli vendar, Kalvarije, križa, žebljev, škorpijonov, sulic, trnjeve krone in nedolžnega božjega življenja je bilo treba, da te je mogel Kristus izkopati iz blata, ki si se po njem valjal. Človek, Bog je ljubil Sina. Bog je ljubil tebe. Kaj ne bo ljubil Sina, ko je ž njim ena popolnost, ena svetost in ena modrost? Ljubil je tebe, človek, ker si žarek in odsvit božje modrosti, ker si njegova stvar. Tudi to je umljivo. Umetnik ljubi stvar, ki jo je naredil z lastnimi rokami, ker je nekako podoba njegovega uma. Stvarnik ljubi človeka, ker je njegova podoba. Da bi pa Vsemogočni Sina žrtvoval človeku na ljubo, da bi Sina učlovečil in ga poslal rabljem in človeškim hijenam v kremlje, da ga mesarijo in to zato, ker pač drugače ni mogel rešiti svojo stvar — človeka, ki je zabredel v močvirje, to je pa težko umljivo. Kaj napravi umetnik, če se mu pokvari kip? Razbije ga v drobni prah, da mu ne dela sramote in mu ne krade in omadežuje slavno ime. Umetnik vseh umetnikov pa gre in se na videz takorekoč sam sebe omaže, pusti se pljuvati v obraz, preklinjati in križati, zato da popravi, kar je krivega na njegovi stvari, na človeku. Krivega ne po njegovi krivdi, temveč po človeški krivdi. Glej ljubezen vse ljubezni, čovek ali imaš srce v sebi, ali ga nimaš? Onimam ga, kako bi mogel drugače živeti tako brez vsake misli na Boga, brez molitve, brez nedelje, brez službe božje. Tjavendan hodim skozi življenje brez podobe božje v srcu. Na desni mi trpi brat, brat po Adamu in Kristusu, vije roke proti meni v pomoč, še pogleda mu ne privoščim. Na levi zdihuje sestra, sestra po Evi in Mariji, ne da bi ji pomagal, maham naprej, ne da bi ji pokazal lepših dni in lepšega življenja. Kakor da je ljubezen prazna beseda in ne postava? Kakor da je dobro ime grozd v vinogradu. Grozd utrgaš in ga poješ,

kdo bo spoznal tatvino, ko je še milijon grozdičev na trsju? Kradem dobro ime na vse strani, kakor da bi imel človek tisoč dobrih imen in ne le eno, ki mu je ne bom mogel vrniti, če mu je vzamem. In še: Bog mi je uklesal v srce zapoved: veruj v enega Boga, vanj upaj, njega ljubi. Kaj sem napravil jaz, jaz ubogi slovenski vernik. Zapisal sem srce mošnjičku, zapisal sem dušo kozarcu, zapisal hudiču. V Boga verujem takrat, kadar ga preklinjam, v Boga verujem takrat, kadar se jezim nanj in na njegov bič. V Boga upam takrat, ko se vsi drugi studenci nade in upanja posušijo do zadnjega. Boga ljubim takrat, kadar mi postavi polno skledo na mizo in mi jo zabeli z mastnimi ocvirki uspehov in sreče, ne da bi bilo treba preje prosi . . . O glej kače krog mojega telesa, o Bog! Pridi, hiti mi pomagat. Drugim bi rad pomagal, pa sam rabim mleka božjega. O Sosed, veliki sosed Bog, daj, operi mojo dušo v svoji krvi in rešen bom. Odpuščanje, milost, prizanašanje. Sedaj vem in verujem, da je Kalvarija sinajska gora novega testamenta. Judom

Kaj je solzna dolina? In kaj je človeštvo? Človeštvo je karavana, množica, ki hodi skozi puščavo zemlje tja do predzadnje zelenice na pokopališču in do zadnje oaze v večnosti. Množica z ognjenim morjem pustinjskega sonca obdana, od žeje izsušena, od lakote izmognana. Vročino dneva nosi in nepokoj mrzlih noči. O kedaj bi že bila ta karavana podlegla pekočemu ognju strasti in hladnim nočem obupa in razdvojenosti, kedaj bi že bila zginila v žrelu volkov in hijen, zverem in skušnjavam pekla padla v pest in past, da ne bi imela vodnika Kristusa Odrešenika. Pred to karavano hodi s križem na rami in je potrpežljiv. Zato je potrpežljiv, da bi tudi jaz in ti nosila za njim križ življenja s potrpežljivostjo. Hijenam in volkovom se je predal, da ga mesarijo, da bi bilo prizanešeno nam. Ali pa, da bi vsaj z močjo in srčnostjo odvračali od sebe napade pekla. V šoli Križanega spoznajmo veliko vrednost potrpežljivosti in žrtvovanja. Žrtvovanje je ona moč, ki nas bo dvignila v vstajenje in krepko rast. Moč nam bo dala za dni, ki jih živimo, in moč

Ameriški Čeho-slovaki praznujejo

v Cicero, Ill.,
spomin sv. Vaclava.

je govoril Bog med gromom in bliskom, nam kristjanom govoril s krvjo in žrtvijo: O človek, ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega je prva in zadnja postava. Ta ljubezen je ključ do Odrešenja in do božjega Srca.

2. Kalvarija — beseda moči. Ko gleda človek gorje solzne doline in to gorje čuti na lastni koži, si pravi, kako more svet še zmagati pod temi križi, ki jih nosi že tisoče let . . . In če premislja v pravi luči, bo prišel do zaključka: da, krvavo nam je bilo treba Kalvarije in križanega Odrešenika. Kalvarija je kakor razodetje božje. Po smrti Sinu človekovega se nam je razodela moč, ki je v nas. Sveda ne ona moč, ki se že tisočletja baha s svojimi uspehi. Moč pesti, moč orožja, kanonov, brihtnih glav, ne. Duhovna moč se nam je razodela, moč, ki zna prenašati gorje zemlje z dobrovoljnim srcem in z mislio na Boga.

nam bo dala zlasti za naš zadnji dan, da bomo mogli na svoj zadnji dan z lahkoto odvaliti kamen svojega življenja in zdrhteti v objem velike noči večnosti.

Na svoj zadnji dan. Da, takrat nam bo treba samo božje moči. Prišlo bo nad nas prav tiho. Kaj in kdo? O, ono veliko vprašanje bele žene? Prijatelj, si pripravljen za pot v večnost? Treba bo stopiti skozi vrata, ki znotraj nimajo kljuke, da bi mogli nazaj . . . Kdo ti bo takrat stal ob strani, če ne edino Križani?

Takrat bo stala smrt pred nami kakor je stala pred slovenskim pisateljem Cankarjem. Stala je pred njim mrzla in bridka, kakor je mrzla in bridka samo smrt. Pisatelj jo je prosil: ali sme kdo z menoj, da mi bo v tolažbo. Ti si tako hladna. Smrt je prikimala: voli so spremljevavca.

Pisatelj takoj zakliče: mati naj gre z menoj. —

Smrt je tih stala. Znamenje, da ni bila zadovoljna.

Pisatelj zopet zakliče: domovina naj gre z menoj, moja druga mati. Smrt je molčala in se režala pisatelju v obraz: kaj ti more domovina v večnosti?

Pisatelj zopet zakliče: naj gre z menoj telo. Bog, pisan z majhno začetno črko. Telesu sem služil toliko let, naj gre z menoj vse veselje, vsa radost življenja. Smrt je dvignila koso v nejevolji in je zamahnila, da bi pokosila pisateljevo življenje. K sreči ni zadela.

Tedaj se je razklenilo srce ubogemu Cankarju in to srce je dalo, kar je še imelo: Boga . . .

Tedaj je smrt izginila.

Prav je imel pisatelj. Edini, ki nam more stati ob strani v zadnji uri, bo Bog. Ne tvoja mati, ne tvoji dragi, ne tvoja preteklost, edino Bog more biti spremljavevec tvoj na slednji poti . . . Samo ena je roka, katere se moremo in se moramo okleniti v zadnji sili. To je prebodena roka, ki je za nas na lesu križa umrla, roka, ki je z ljubeznijo blagoslavljala grešnike . . .

O grešnik, stopi pod to roko. Pa takoj. Dokler ta roka še blagosavlja, dolgo morda ne bo več. Kaj, če ni danes tvoj zadnji dan. In bo ta roka, ki danes križa križ odpuščanja, križala jutri vse tvoje račune v zadnji obsodbi.

Pa če tudi kača greha noče takoj k mleku, če ti čepi tam sredi na srcu in se ne premakne, ne obupaj. Pristavi skodelico mleka z milostjo še bliže, še bolj zaupaj v božje usmiljenje, še bolj se opiraj s krvjo božjo, z milostjo zakramentov in gotovo boš rešen tudi te zadnje kače grešne navade.

Pridigo vstajenja in velike noči veselja pridiguje Križani tudi vsem onim trpinom na duši, ki padajo in padajo naprej in naprej, a nikoli ne vstanejo resno. Padajo, dokler se jim ne zazdi, da so popolnoma zapisani pocestnim lužam, ki jih dan na dan poljubljajo, dokler ne obleže kakor pijanci brez pomoči in upanja. Tak grešnik naj bi stopil pod križ, pa naj bo še tako zakopan v zemljo. Naj-

bolj zastarelemu lumpu in nepridipravu bo Bog odpustil. Povedal mu bo Križani s križa z milo in tih besedo, da ga ni greha, in je ni krivde, ki bi je Bog ne mogel odpustiti. Naj kriči hudobija še tako proti nebu, če se človek skesa, kri Odrešenikova bo prevpila vpitje greha. Prevnila z besedo odpuščanja in usmiljenja. Samo če more priti do svetega trenotka, ko bo segel z roko v krvavečo rano božjega srca. Odkar je Bog umrl na križu in vstal v veliko noč, nima noben grešnik pravice obležati v nesnagi. Vzdigni se, vstajaj, vstajaj zopet in zopet, kadarkoli padeš. Padati je človeško, obležati ni človeško, dokler nam še sije dan Kalvarije in milosti.

Videl sem napis v nekem irskem domu: Cheer up. The sun has not gone out of business. Korajžo pa šnajt, sonce še ni zašlo za gorami.

Grešniki, vsem velja ta beseda, vsem grešnikom, naj bo mlad ali zastarel, naj bo še svež ali zarjavel v grehu: Sonce milosti še sveti, dokler je le trenutek časa še, dokler je le še kapljica življenja v nas. Korajžo in vstani. Vstani danes in pridi v božje toplice svete spovedi, da si okoplješ svojo dušo. Pa četudi bi jutri zopet padel, zopet pridi v Gospodove toplice. Zopet in zopet . . .

Dokler bo bival Bog med nami in nam odpuščal v spovednici naše grehe po duhovnikovi roki, je Bog z nami. Gorje nam, gorje, če bi ne gorela večna lučka pred zlato hišo naših tabernakljev.

Zato je Bog med nami, ker brez njega nič ne moremo, zato je Bog med nami, da bi nam dal tolažbo, zato je Bog med nami, da bi nam pomagal vstajati.

O, ali ni velik naš Bog v svojem usmiljenju, o, in kako veliki noreci smo, ko vidimo to usmiljenje in vemo za božje studence, pa nočemo in nočemo in nočemo.

Vzdigni se molitev iz naših src, da bi Bog tudi vsem takim trdovratnim in zakrknjenim dušam dal milost spreobrnjenja in vstajenja.

Drobne vesti.

Piše urednik.

Najprvo moram seveda zopet toplo priporočiti našo Ave Marijo in njen koledar za l. 1930. Istotako toplo priporočim tudi novi prevod sv. pisma novega zakona. Vsaka slovenska družina bi morala imeti ne samo Ave Marijo, ampak tudi sv. pismo. Sv. pismo je čista božja beseda, ki jo razlagajo zlasti nabožni listi. Če torej hočete, da boste z večjim pridom brali Ave Marijo in druge nabožnike, naročite za vašo hišo sv. pismo. Gotovo hrenenite po resnicu in po vsem tistem, kar vam koristi za dušo, zato bo pač naravno, da si boste oskrbeli sv. pismo, zlasti sv. pismo novega zakona, v katerem je popisana prezanimiva zgodovina Gospodovega življenja. Ni mogoče, da bi ostal trd in neobčutljiv za resnico tisti, ki bo brez pred sodkov bral štiri evangelije. Ravno tako bo naredilo nanj globok utis tudi vse tisto, kar bo bral o prvi cerkvi in o prvih vernikih. Če se bo zraven tega še zavedal, da so evangeliji in druge svetopisemske knjige prave zgodovinske knjige in da to pod pritiskom zgodovinskih prič priznajo tudi ta-

ki, ki tega iz gotovih vzrokov ne bi radi priznali, potem bo z veseljem sledil Gospodovim naukom in njegovemu božanskemu zgledu. Dal Bog, da bi bilo mnogo takih, ki bi jih sv. pismo privedlo nazaj na pravo pot!

* * *

Zelo slovesno so proslavili 35-letnico slovenske župnije v Pueblo, Colo. To se je zgodilo dne 6. marca t. l. Veselje faranova in celega mesta je bilo tem večje, ker še sedaj z velikim uspehom vrši tamkaj službo župnika sam ustanovitelj fare, Rev. Cyril Zupan, O.S.B. Premnogim čestitkam se pridružimo tudi mi ter želimo, da bi dobri Bog še nadalje krepko podpiral Fathra Zupana in njegove župljane in da bi skupaj dočakali še mnogo lepih jubilejev. V prihodnji številki bomo priobčili kaj več o slovenski Puebli, za sedaj pa sprejmite angleško poročilo o slavnosti, ki smo je ponatisnili v Mladinskem oddelku.

GLASOVI
od
Marije Pomagaj
P. Benigen.

Žalostno se glase

ta mesec Glasovi od Marije Pomagaj, ker oznanjajo nepričakovano smrt Rev. Bonaventure Sovinski, O.F.M., profesorja modroslovja klerikov v našem samostanu. Kar verjeti nismo mogli bridke resnice — našega sobrata p. Bonaventure ni več med nami.

Drugo predpostno nedeljo je še opravil dvojno službo božjo kakor večkrat, v poljski cerkvi sv. Križa v Jolietu. V pondeljek je maševal — in to zadnjikrat. V torek zjutraj se ni počutil dobro, vendar je hotel opraviti ob 8. darsitev sv. maše; pričel je, pa po evangeliju je moral iti izpred oltarja. Rekel je, da ga je napadla želodčna slabost ter menil, to bo kmalu minulo; zato ni hotel, da bi poklicali zdravnika. Če ne bo popoldne bolje, pa naj pride, je odgovoril. Bilo mu je bolje in tako tudi v sredo dopoldne, ko je še hodil po samostanu. Isto popoldne pa ga bolezen položi v posteljo. Poklicani zdravnik je spoznal pretečo nevarnost: srčno napako in pljučnico. Ni bilo več nobene rešitve. Previden s sv. zakramenti je v noči od srede na četrtek, 27. februarja ob pol treh, vdano in mirno v Gospodu zaspal.

Zelo je vso redovno družino pretresla ta tako nagla in nepričkovana smrt. Samo pol leta je bil v svoji službi kot profesor, veliko upanje smo stavili nanj; toda Bog ga je poklical k sebi, bodi češčeno njegovo ime.

Pokojni p. Bonaventura Sovinski je bil rodom Slovak, rojen 6. maja 1. 1900 v mestu Buffalo,

**LJUBLJENIM NAROČNIKOM
IN PRIJATELJEM AVE
MARIJE.**

Že se bliža peti mesec tega leta, Marijin mesec, krasni maj. Dosedaj je bila navada, da smo vam pošljali za maj takoimenovane cirkularje ali okrožnice, v katerih smo vas prosili za pomoč in darove v čast Mariji, zlasti za svečke, ki so gorele v Marijinem mesecu, Njej na čast.

Iz raznih vzrokov pa smo sklenili, ali bolje, bili smo prisiljeni skleniti, da smo to staro navad za letos izpremenili. Torej za letošnji majnik ne boste dobili nobenih pismenih prošenj od uprave Ave Marije, kakor ste bili navajeni do sedaj.

Vendar pa upamo, da nam ta opustitev za letošnji maj ne bo v škodo, temveč še v večjo korist.

Poznamo namreč dobro vaša blaga srca, občudujemo vašo darežljivost, ki nas je včasih do solz ganila. Zato pa kar tu v Ave Mariji očitno povemo in vas v imenu Marijinem prosimo — namesto v posebnih pismih — za pomoč, zlasti da pošljete za svečke, ki bodo gorele v čast majniški Kraljici pred njenim oltarem. Mi se bomo pa vsak dan spominjali vas in vaših zadev ter iste priporočali naši predobri nebeški Materi. Bodi torej to javno pismo vam, dragim naročnikom Ave Marije, in vsem našim prijateljem v ta namen poslano za lepi maj.

Slovenski frančiškani na ameriških Brezjah.

N. Y. Po končani župnijski šoli je bil l. 1914 sprejet v kolegij sv. Jožefa v Callicoon, N. Y., kot dijak našega komisarijata. Po dovršenem kolegiju je bil sprejet v red sv. Frančiška dne 15. avgusta l. 1920 v frančiškanskem samostanu Paterson, N. J., in dobil redovno ime fr. Bonaventura. — Vzgledno je prestal tam leto preskušnje in je potem nadaljeval modroslovne študije pri frančiškanskih provincijah Imena Jezusovega v Croghan, N. Y., in v Allegany v St. Bonaventure's Seminary.

Leta 1925 je bilo otvorjeno bogoslovno semenišče na ameriških Brezjah, kamor je bil poslan fr. Bonaventura s svojimi sobrati, deset po številu, in tu je pričel ter dovršil bogoslovne nake. Dne 29. aprila l. 1928 je bil z dvema sobratoma posvečen v mašnika, o čemer je bilo poročano v Ave Mariji. Lansko leto je bil imenovan za profesorja na domačem modroslovju, ker je želel posvetiti svoje moči in zmožnosti v našem komisarijatu, dasi mu je bilo dano na prostoto voljo prestopiti v ravno ustavovljeni slovaški komisarijat sv. Družine.

Samo pol leta je opravljal svojo službo kot profesor in magister klerikov in v tem kratkem času pokazal svoje zmožnosti pri učenju in si pridobil izredno spoštovanje in ljubezen svojih učencev. Kot nadarjen pevec je učil klerike petja in on je vpeljal tudi pri nas, da se vsako soboto zvečer v čast Brezmadežni, patroni našega reda, zapoje v

cerkvi njen slavospev "Tota pulchra es Maria," vsa lepa si Marija.

Kako je bil pokojni p. Bonaventura ne samo spoštovan in ljubljen pri nas v samostanu, ampak tudi pri vseh, ki so ga poznali, se je videlo, ko je od četrtega do sobote ležal v cerkvi in so vedno, zlasti zvečer, prihajali zanj molit, posebno še na dan pogreba, v soboto, 1. marca. Veliko redovnih sobratov, tako iz slovaškega, hrvatskega in poljskega komisarijata, provincije presv. Srca Jezusovega, sosedni gospodje župniki, častite sestre redovnice slovenske, poljske in angleške ter polna cerkev vernikov so bili navzoči pri pogrebnih žalnih obredih, ki so se pričeli ob pol desetih.

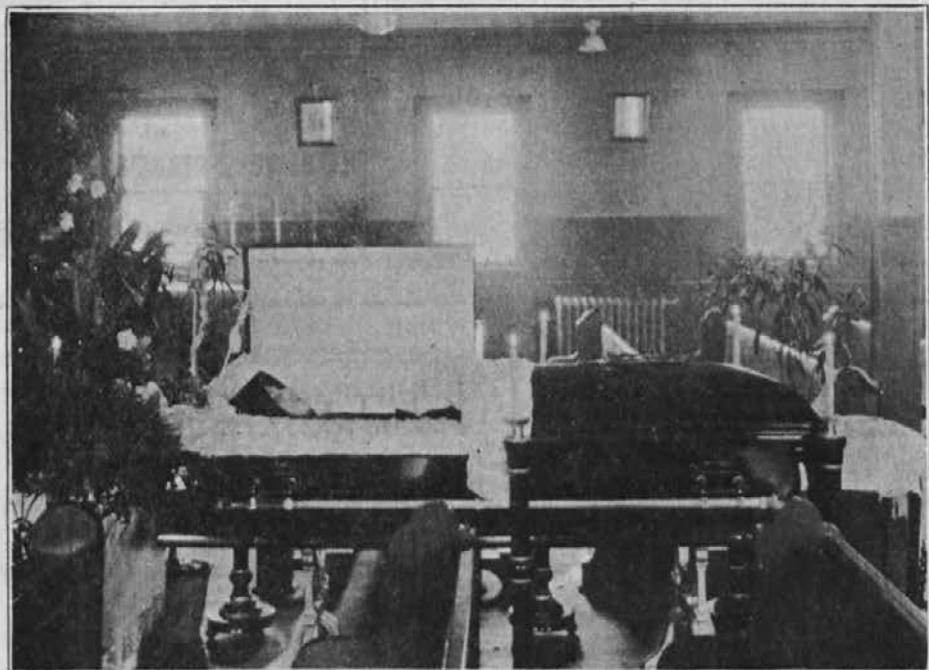
Po pogrebni maši sta mu govorila dva sobrata v slovo, prvi njegov sošolec p. Paskal v angleškem, in drugi p. Odilo, v slovenskem jeziku. Ta govor sledi tu:

Na zvoniku veličastne štrasburške katedrale se nahaja znamenita ura. Zunaj je naslikano veliko urno kazalo, nad kazalom stoji visoko gori — da se vidi po vsem mestu — stoji visoko gori smrt. V eni roki drži koso, v drugi pa mrtvaško kost. S to kostjo trka smrt vsake četrt ure na zvon. Kadar je ura četrt, udari smrt z mrtvaško kostjo enkrat po zvonu in zunaj na zvoniku se prikaže otrok. Kadar je ura pol, udari smrt z mrtvaško kostjo dvakrat po zvonu in iz zvonika pokliče mladenci. Kadar je ura tri četrti, smrt zamahne s kostjo trikrat po zvonu in pred njo stopi mož v najlepši dobi. Ko bije ura štiri četrti, udari smrt štirikrat z mrtvaško kostjo po zvonu in na zvoniku se ji prikaže skljuchen starček. Kadar pa bije uro, se ji predstavijo vsi štirje skupaj: otrok, mladenič, mož in starček.

To je, dragi moji, red, to je vrsta, ki si po njej izbira smrt svoje žrtve. Iz vsake starosti, iz vsakega stanu jih jemlje, dokler ne bomo vsi skupaj pod žezлом najmogočnejše kraljice na svetu, pod žezлом kraljice — smrti.

Cloveško življenje je podobno uri: gre in gre naprej, a naenkrat se kolesje ustavi; bije in bije, a nenadoma je srce odbilo in utripnilo zadnjikrat: konec je tu — smrt.

V noči od srede na četrtek je tudi v našem lemontskem samostanu obstala ura, zadnjikrat je utripnilo srce našemu milemu sobratu Fathru Bonaventuri. Vsi sobratje smo začudeno obstali, ko je

Pokojni P. Bonaventura na mrtvaškem odru v naši lemontski cerkvici.

smrt opravila svoje delo. Zakaj se je tako zgodilo? Mladi duhovnik leži pred nami mrtev — toliko nad bomo z njim vred pokopali, toliko mladostno lepih načrtov nese s seboj v grob. Samo eno moramo in moremo na to odgovoriti: volja Najvišjega .

Ko smo Fathra Bonaventuro v četrtek popoldne dobili od pogrebnika in ga je samostanska družina čakala v cerkvi Marije Pomagaj, smo ob tresoči molitvi samostanskega predstojnika Fathra Johna vsi bridko zaplakali, zlasti mladi kleriki, katerih učitelj in profesor je bil pokojni.

Toda duhovnik, ki govoril ob mrtvaški rakvi, ne sme sekati novih ran, temveč tolažiti mora in rane celiti ter ozdravljati. In res imamo ob rakvi p. Bonaventure veliko tolažbo. Ko mu v sredo zvečer nekako okoli 10. ure reče njegov tovarš in priatelj: Father, ali bi hotel opraviti sv. spoved, odvrne bolnik: Ni potrebno, saj sem bil pri sv. spovedi pred dvema dnevoma. Ali ste razumeli, predragi? Ni potrebno! To se pravi, da je bil p. Bonaventura na smrt vedno pripravljen. Ah ni v tem za nas žalujoče ob rakvi velika tolažba? Ko mu je njegov priatelj rekel, naj obudi kesanje pred podelitvijo zakramenta sv. poslednjega olja, je začel bolnik moliti na glas kesanje s solzami v očeh. Po prejemu sv. Zakramentov je bil miren, dasiravno je silno trpel. Ob pol treh ponoči je izdihnil plemenito dušo. Lepa in tolažilna smrt.

Druga tolažba naša je pesem: Le križ nam sveti govori, da vidmo zopet se nad zvezdami. Krščanske solze ob grobovih so solze veselja in upanja, saj pride dan, ko se bodo grobovi odprli in zopet se bomo videli. Obupna žalost ob odprtju grobu tare samo neverna srca, ki zam-

tujejo posmrtno življenje, ki jim je ta blatna zemlja najvišji ideal in zadnji cilj. O, ti si naj izjokajo svoja srca in svoje duše, ti naj si le izzgejo oči od prebridkih solza ob zadnjem pogledu na pokojnika! Nam kristjanom pa ni treba žalovati do obupa, ker verjemo v zopetno svodenje nad zvezdami.

Edino eno nam je težko in nas boli namreč, da ne moremo p. Bonaventure obdržati v Lemontu in ga zakopati na ameriških Brezjah, da bi lahko vsaki dan molili na njegovem grobu. Mati njegova ga namreč želi še enkrat videti in mu za eno noč postljati posteljo v domaši hiši, še enkrat hoče prekrižati svojega sina — duhovnika. Počival bo poleg svojega očeta v Buffalo, N. Y. Mili sobrat, počivaj sladko!

Ako bi jaz zdaj-le prosil pokojnega p. Bonaventuro: Dvigni se ter nam povej še eno besedo v slovo! Kaj mislite, kako bi govoril pokojni? Resno bi nam stavil na srce: Ljudje božji! Na niti visi naše življenje, ob življenu pa visi smrt, ob smerti visi sodba, ob sodbi visi odločitev, ob odločitvi pa nebesa ali pekel. Ob teh dveh pa visi večnost! Stoj, posluhni, trudni popotnik zemeljski, ali ne slišiš, da že tudi za tebe škripljejo, ali ne vidiš, da se že tudi za tebe odpirajo vrata večnosti? Bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure, ne dneva! To je zadnja beseda, zadnji opomin p. Bonaventure. Amen.

Zgodaj v četrtek zjutraj, dne 27. februarja, smo z dvojnim brzozavrom obvestili pokojnikovo mater v Buffalo, najprej o bolezni, potem pa o smrti p. Bo-

navventure. Takoj odgovori brzjavno, če je mogoče, da ga prepeljemo k njej domov, da bi bil pokopan pri svojem pokojnem očetu. Zelo težko in neradi smo se udali, da smo ustregli dobri materi in ugodili njeni zadnji prošnji. Radi bi ga imeli tu na ameriških Brezjah, kjer je pokojni preživel skoro pet let in bi bil pokopan na pokopališču sv. Frančiška med svojimi sobrati; toda nismo se mogli ustaviti prošnjam matere. V soboto popoldan ga je odpeljal vlak iz Lemonta, spremljala sta ga naš so-

brat p. Edvard, sošolec pokojnega, in John Borgola, njegov nečak in naš dijak v kolegiju sv. Jožefa, Hinsdale, Ill. Tako se je zgodilo, da je njen sin še enkrat prenočil v svoji rojstni hiši pri svoji dobrni materi, bratu in sestri, predno so ga položili k večnemu počitku poleg njegovega očeta, kjer naj sladko počiva do dneva častitljivega vstajenja. Na veselo svidenje nad zvezdami!

Naj še omenim, kako priljubljen je bil p. Bonaventura tudi zunaj samostana. Poljski župnik Rev. Derengowski, pri katerem

je, vrsteč se s sobrati, imel ob nedeljah dve sveti maši, nikakor ni mogel verjeti obvestilu, da je njegov ljubljeni p. Bonaventura umrl. Misleč, da je pomota v imenu, je telefonično vprašal, če je res umrl p. Bonaventura in na lastne oči se je prepričal pri pogrebu. Za osmino smrti, dne 6. marca, je ta gospod župnik opravil zanj peto sveto mašo z Libero. Prišli so vsi učenci in nad dve sto odraščenih k sveti maši. Tako je ta gospod izkazal svojo dejansko ljubezen do pokojnega p. Bonaventure Sovinski.

Iz našega ofisa.

ZAHVALE:

Javno se zahvaljujem Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. Moja dva otroka sta bila zelo bolna, a sta na Marijinu priprošnju zopet popolnoma ozdravela.

Rudolf Snider.

Javno se zahvaljujem Mariji Pomagaj in sv. Tereziji za zopetno zdravje. Iz hvaležnosti Vam priloženo pošiljam za sv. maše.

T. Skulj.

V Clevelandu sta umrli vrli naročnici A. M. Mrs. Frančiška Mervar in č. sestra Clare Genevieve O. S. D. — R. I. P.!

Dar za okraske pri Mariji Pomagaj: Frances Novak, \$25.00.

Darovi za cerkev Marije Pomagaj:

Mary Kolarč \$3, Jožef Varšek \$4, J. Baskovec \$3, M. Svete \$1, G. Sterk \$5, J. Verhovec \$1.

Darovi za list Ave Maria:

M. Hoge \$1, M. Ahlin \$1, Ivana Oberstar \$1.50, R. Požlep 55c, M. Gostič \$5, A. M. Pogačar \$1, Mrs. Derčar \$5, M. Gostič \$2.30, A. Banks \$2, A. Libersher \$3, F. Šufca \$3, M. Skerl 85c, T. Okoren \$10, J. Petrič 85c, A. Pianecki 50c.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

Jožef Varsek \$10, Al. Vesel 50c, Louis Vesel 50c, M. Stukel \$1, A. Novak 50c, Martin Veržuh \$10, Frances Veržuh \$10, Frank Svilig \$2, M. Klinar \$10, J. Tušar 50c, And. Banks \$1, A. Plemel \$1, T. Okoren \$10, Janez Gostič \$10, Louis Kralj 50c, Albina Kralj 50c.

Za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

J. Varšek \$1, Louis Vesel 25c, J. Jakopič 20c, J. Radež 20c, J. Daly \$1, A. Nosan 50c, A. Kočevič \$3, A. Pučelj 25c, M. Klančnik 50c, M. Slapnikar 50c, F. Cerar \$6.25, F. Borstnik \$??, R. Požlep

\$1, M. Gostič \$1, N. N. \$1, M. Gerbec \$1, N. N. New York \$1, Zalokar \$1, N. N. \$1, M. Hrastar \$1, F. Narobe \$1, Mrs. Drčar

stelic \$1, F. Burgar \$1, J. Svilig \$1, A. Plemel 10c, M. O'Korn \$1, J. Cimperman \$2.

Za sv. maše so poslali:

OB ČASU KAMPANJE SO DOBILI NOVE NAROČNIKE:

Frank Ulčar-108, Anton Jakšetic 15, Josephine Meglen 13, Marko Bluth 8, Lucija Gregorčič 8, Mary Kobal 8, Sr. Azeveda 5, Neimen. Cleveland 10, Jennie Pink 5, Rev. Odio 4, Simon Stražnikar 3, John Vidergar 3, Tony Ferk 2, John ooporc 2, Nežika Dragovan 2, Frank Perovšek 2, Jakob Resnik 2, J. Tusar 1, Margaret Kogovšek 1, Joseph Muchich 1, John Golobich 1, Anna Prešeren 1, Amalija Krulc 1, Very Rev. Bernard Ambrožič 1, Angela Berus 1, Jakob Bucher 1, Anton Janes 1, J. Starc 1, Uršula Bogolin 1, Mary Madic 1, Frank Osredkar 1, Steve Horvat 1, Karl Košmrl 1, Katinka Cesar 1, Michael Smrekar 1. Skupaj 218.

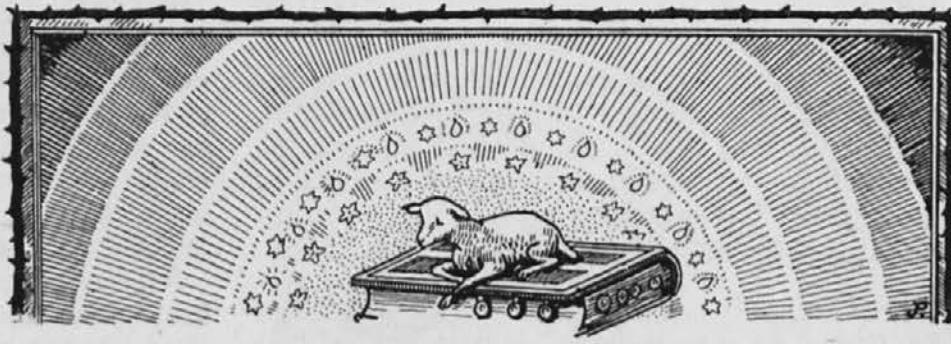
Najprisrčnejše se zahvaljujemo vsem, ki so sodelovali pri tej kampanji. Naj Vam ljubi Bog poplača stotero. Ravno tako se zahvaljujemo tudi vsem tistim, ki so ob tem času obnovili naročnino. Bog plačaj!

Ponovno sporočamo, da je še mnogim drugim naročnina potekla, a je do sedaj še niso obnovili. Prosimo, naj to storijo čim prej, kajti s tem nam bodo mnogo koristili ter nam tako olajšali težkoče, ki so zvezane z izdajanjem lista.

\$1, M. Pornart \$1, A. Banks \$1, M. Zagorec \$1, J. Luzar \$1, Math Judnich \$1, M. Simonolich 85c, R. Snidar 35c, M. Ka-

Mary Zele \$2, Karel Bregantič \$5, Fr. Kobal \$1.50, Fr. Banich \$10, U. Pierce \$1, M. Mramor \$1, M. Hoge \$2, J. Glivar \$2, A. Lambert \$1, M. Hribar \$1, J. Hočevar \$1, Mrs. J. Sega \$2.50, J. Varsik \$5, J. Lavrič \$1, A. Novak \$3, A. Musich \$1, A. Možina \$2, F. L. Anna \$1 R. Shurko \$1, M. Rabich \$1, F. Laurich \$5, M. Vranichar \$2, F. Zore \$1, M. Uljan \$1, J. Fajfar \$1, J. Hrovatin \$3, J. Hrovatin \$7, M. Klančnik \$1, Rev. Paschal \$20, Mrs. Frank \$1, Mrs. Jaksetich \$3, Mrs. Slapnikar \$1, Ter. Okoren \$1.50, Margaret Plese \$1, Tony Plese \$1, Mary Vidmar \$2, D. Spelman \$1, M. Lawlan \$10, F. Potokar \$1, F. Cerar \$2, Rev. Paschal \$25, Joseph Malnerič \$50, J. Smrekar \$2, J. Zalar \$1, F. Borstnik \$1, M. Tomsich \$3, M. Welepic \$3, J. Peterka \$10, M. Gostič \$5, M. Crnkovič \$3, K. Medved \$3, E. Sivensek \$2, Zalokar \$1, Neimenovana \$2, N. N. \$5, Mrs. Klinar \$2, M. Grbec \$4, M. Gostič \$2, N. N. \$1, N. N. \$1, Helen Grčar \$1, M. Hrastar \$1, T. Narobe \$1, članica S. Ž. Ž. št. 27 \$1, M. Mramor \$1, A. Mlakar \$1, M. Gostič \$4.50, A. Chetverznik \$2, A. Banks \$3, John Tanko \$1, F. Skulj \$1, M. Poljak \$3, L. Pucharich 15c, M. Zagorec \$2, M. Evancic \$1, J. Luzar \$1.50, M. Kralj \$10, A. Fink \$1, M. Pavlešič \$6, F. L. \$9, M. Steblaj \$1, F. L. \$1, J. Kuhel \$2, nemške sestre \$2, F. Vrabič \$1, Frank Mihovar \$1, M. Kralj \$3, J. Zelko \$1, F. Nemanich \$1, J. Powalisz \$3, M. Skulj \$1.50, J. Buceneli \$1, F. Burgar \$4, J. Svilig \$2, T. Okoren \$2, T. Možič \$2, F. Perovšek \$1, M. Gostič \$1.50, H. Pakiž \$1, Dr. Marolt \$1, F. Orešek \$1, M. Brodnik \$1.50, Dr. Schlitz \$1, A. Spehar \$1, M. Vaupotič \$3, Mrs. Ed. Tedens \$1.

Bog plačaj vsem!

Naši mladini.

A MONTHLY LETTER FROM YOUR FRIEND.

Dear Friends:—

When this issue of Ave Maria reaches you, Lent will be drawing to a close. And you will be looking forward to the greatest feast of Holy Church—Easter Sunday. Easter, the Feast of the Resurrection of Our Lord and Savior Jesus Christ, makes us think of heaven. That is where Jesus is now, glorious and immortal, just as He arose from the dead.

Poor Jesus. How He suffered! We look upon the crucifix so sadly during Lent and Holy Week and we kissed it so devoutly. But how different everything is now! All His sufferings are past; His body will never again feel pains or weakness or death, and His soul will never again be sad or sorrowful or desolate.

That's the way it will be with us if we are true to the Savior. We, too, must die some day, maybe after we have suffered much; but if we die free from sin, in the grace of God, we shall get our bodies back on the last day, when all the dead will rise again—and they will be so beautiful, so splendid! Our bodies will be made like unto the glorified body of the Savior.

In conclusion I wish each and everyone of you a very Joyful Easter!

BRAT IN SESTRA.

(Konec)

(L. M. B.)

Poglejmo, kaj se je zgodilo osem let nato. Nekdanji Ivanček je zrastel v velikega Ivana. Prav letos je srečno napravil maturo. Sedaj se mu je bilo odločiti, kam naj se obrne, kateri poklic naj si izbere. Med gimnazijo se nikdar ni izneveril svojemu cilju, ki si ga je bil postavil v mladosti. Bil je vedno prieden in ljudje so v počitnicah kako radi videli, če jih je prišel obiskat. Vsi so ga imeli radi.

A nekaj posebnega je ležalo Ivanu na srcu. Odlašal je dolgo, da bi razodel svoj sklep staršem, saj je vedel, da jim bo s tem prizadel ne majhno brdkost. Hotel je postati: misijonar.

Te misli se je oklenil z vsem srcem in dušo že v 6. šoli. Nikomur je ni zaupal, kakor edino le staremu župniku. Le-ta ga je potrdil v tej misli, a mu je svetoval, naj rajši še o tem nikomur ne pravi.

Sedaj pa je prišel čas, da se razodene staršem. Najprvo je povedal dobrí mamici. Bridko je to zadele njeno srce in nekaj

časa ni mogla izpregovoriti besede. "Pa zakaj nisi rajši svetni duhovnik, saj je to dovolj? Zakaj nas hočeš zapustiti?" Tako in podobno mu je govorila, da bi ga nekoliko omajala v njegovem sklepu. A Ivan je na vse ugovore mirno odgovarjal. Že naprej si je napravil načrt, kako se bo zagovarjal in uspelo mu je. Slednji je mama odnehala in mu obljubila svojo pomoč pri očetu. Pol zmage je že dobil. A oče bo trši.

Drugi dan zjutraj je šel Ivan k sv. maši. Prosil je Boga, da bi mu tudi oče dovolil, da postane misijonar. Tudi mama in sestra Marica sta šli z njim. Gospod župnik je častitljivo pristopil k oltarju. Ivanovi mami se je zdele kakor da mu ministriira nekdanji mali Ivanček. Spomnila se je zgoraj opisanega dogodka. Živo ji je stopli pred oči Ivanček v mali mašni obleki. Kako se je veselila, da bo videla nekdaj Ivana pred oltarjem Gospodovim, a kaj takega, da bi njen sin postal misijonar, da bi jo zapustil za vedno in odšel k divjim pogonoma, se ji je zdele pregrzno, da, skoro nemogoče. Sedaj pa je tiho molila za sina, da bi bil srečen v stanu, ki si ga je izvolil. Istotako je molila tudi Marica.

Toda ne samo za Ivana, ampak tudi zase je molila Marica; saj je tudi ona hrepnela po tem poklicu. Ko je namreč Ivan prihajal o počitnicah domov, je s seboj vedno prinesel kaj lepih misijonskih knjig. In v teh knjigah je Marica čitala, koliko dobrega store za uboge pogane sestre-misijonarke, ki pomagajo misijonarjem. Kar nenadoma ji je zahrepeleno srce po tem tako vzvišenem poklicu. A bila je preboječa, da bi se komu zaupala. Niti svojemu bratu ni razodela svoje srčne želje.

Danes pa se je odločila, da pove svojo namero gospodu župniku. Do njega je imela največ zaupanja, saj je bil njen katehet, saj jo je on krstil, prvkrat spovedal in obhajal. Še isti dan je Marica odšla h gospodu župniku.

"No, kaj boš lepega povedala, Marica?" jo je prijazno vprašal sivolasi gospod župnik.

"Po dober svet sem prišla k Vam, prečastiti!" je rekla Marica in povedala duhovniku svojo namero. Župnik je zatisnil nekako oči, kakor da premišljuje in slednjic izpregovoril:

"Mislim, da ti nisi za ta poklic. Ker nad poklicem je zapoved in ta zapoved pravi, da starišev ne smeš zapustiti. Le pomisli, kaj bi potem oče in mati, če jih zapustiš še ti, ko jih bo zapustil že sin. Sprejmi to žrtev nase in ostani doma. Sicer se mi pa itak zdi preslabotna, da bi bila ti zmožna za ta poklic, ker zanj je treba zdravih in močnih ljudi, ki morejo prenesti trude in težave, ki jih je v tem poklicu vedno mnogo. Povrh tega pa se mi dozdeva, da ta tvoja misel ni pravi izraz tvojega srca, ampak le hipno razpoloženje, ker si, kakor si mi preje rekla, prisla na to misel potem, ko si brala knjige. Svetujem ti torej, da ostaneš doma, saj boš tudi tako lahko veliko storila za misijone. Prenesi to žrtev za brata, da bo srečen v svojem poklicu."

Marica se je udala in se prav lepo zahvalila g. župniku za dober svet. "Je že tako božja volja!" si je mislila.

Med tem pa je doma stopil Ivan k očetu in mu razodel svoj sklep. Toda komaj je začel pripovedovati, ga je oče kratkomalo odbil rekoč: "O tem se bova že drugič pomenila, danes nimam časa." Potrt je šel Ivan praviti mami in Marici svoj neuspeh. Tolazili sta ga obe, Ivanu pa je bilo hudo pri srcu.

Nekaj težkega je tiste dni ležalo vsem na dušah pri Svetlinovih. Pri skupni jedi niso skoraj nič govorili. Četrti dan nato pa oče nadomema vpraša Ivana:

"No, kaj misliš?"

"Povedal sem vam že, oče!"

"S tem, da bi postal misijonar, ne pridi več pred mene! Tega kratkomalo ne pustim! Sveten duhovnik lahko postaneš. Razumeš?" je trdo odgovoril oče in odšel po opravkih.

Ivan najprvo ni mogel ničesar reči. V grlu ga je dušilo. Tega ni pričakoval. Mama in sestra sta ga zopet tolažili in mu zatrjevali, da se bo oče še kako premislil, da še gotovo ni rekel poslednje besede.

* * *

Naslednji dan je Marica povedala bratu vse svoje duševne boje in kaj ji je slednjic rekел g. župnik. Hvaležno se je ozrljanjo in ji rekel:

Sedaj pa moli zame, da mi bo oče dovolil! Upam, da ne bo ostal dolgo tako trd."

In še sta se pogovarjala brat in sestra. Prišla sta tudi na to, kako je nekdaj Ivan maševal in kako mu je Marica ministrirala.

"Lepo je bilo takrat," je rekla sestra bratu.

* * *

Drugi dan je Ivan znova prosil očeta, da mu dovoli postati misijonar, a ni ničesar opravil. Že je obupaval, da ne bo ničesar dosegel. V tej stiski pa se je zatekel h gospodu župniku, ki mu je vedno prav svetoval. Napotil se je še isti dopoldan v župnišče, da razodene gospodu svoje težave. Ljubežnivo ga je sprejel star duhovnik in poslušal njegove tožbe. Najprvo ga je prav lepo potolažil, primerjajoč ga s sv. Alojzijem in sv. Stanislavom, ki sta toliko trpela v borbi za svoj poklic, nato pa mu je obljudil svojo pomoč, češ, da bo že on pregovoril očeta. Potolažen se je Ivan poslovil od dobrega gospoda.

Gospod župnik je hitro izpolnil svojo oblubo. Zmaga je bila Ivanova. Še isti dan popoldan se je namreč župnik napotil k Svetlinovim. Poklical je očeta in po preteklu pol ure je prišel oče k Ivanu in mu napol v solzah rekel:

"Dragi sin! Na župnikovo prigovaranje se udam, čeprav sem dosedaj misil, da kaj takega ne bi bilo mogoče, da bi moj sin postal misijonar in me zapustil. Naj bo! Bogu, ki te kliče, se ne morem in ne smem ustavljamti. Bodi srečen in zadovoljen v tem poklicu; saj enkrat upam, da homo še skupaj in sicer za vedno — v večnosti."

"Tako je prav!" je rekel stari župnik in se poslovil z lahkim srecom od Svetlinovih. Pripravil je bil do zmage svojemu ljubljenemu nekdanjemu ministrantu, do zmage v tako vzvišeni stvari.

Veselje se je nastanilo sedaj v Ivanovem srcu. Nič več ni nosedal otožen v svoji sobi. Uredil si je vse stvari in svoj odhod določil na zadnji avgust. Z g. provincialom n. Bernardom se je zmenil že koncem šolskega leta. Sedaj mu je samo pisal, da je dobit dovoljenje od staršev. Vesel mu je odpisal p. Bernard, nai le pride, da ga že željno pričakuje.

Hitro je noteval čas Ivanovih počitnic. Z bliskovito naglico se je bližal zadnji avgust, ko je nameraval oditi. Vesel je bil Ivan, a mama in oče sta bila žalostna, ker bosta izgubila tako dobrega sina. Tudi Marica ni bila več vesela, ker jo je mučila misel, da se bo morala kmalu ločiti od ljubljenega brata.

Končno je prišel zadnji avgust. Ivan je odšel v mesto in doma so ostali sami. Neka potrost se je lotila vseh.

* * *

Leta so Ivanu hitro tekla, doma seveda bolj počasi. Pet let nato pa je Ivan neke poletne nedelje zapel v cerkvici sv. Antona novo mašo. Bila je ganljiva slovesnost. Navzoči so bili novomašnikovi starši, sestra in sivolasi župnik, ki je že napol oslepel. Tiko je klečala Marica poleg matere in gledala radostno svojega brata. Kakor v nejasnem snominu ji je ležal v mislih dogodek, ko mu je ministrirala. Tudi materi je prišel na misel dogodek pred 13 leti. Oči so ji bile solzne, solzne od veselja in radosti, da je danes njen sin stonil pred Gospodovim oltarom — solzne na tudi od žalosti, ker uboga ljubeče materino srce je vedelo, da jo bo sin sedaj zapustil — za vedno. Še očetu so polzele solze po licih.

Nad vse srečen pa je bil novomašnik. Ni mogel dovoli zahvaliti ljubega Boga, da mu je slednjic dal priti do cilja. Pri

presv. Daritvi se je spominjal svojih domaćih, mamice in očeta, sestre Marice in tudi sivolasega gospoda župnika.

* * *

Po novi maši je Ivan ostal še tri tedne doma. Nato pa je odšel v misijone — v dajno Indijo. Bridko je bilo slovo. Neutolazljivo je jokala mama in tudi oče je bil globoko ganjen. Marica je istotako ihtela, ko je odhajal ljubljeni brat. Vendar je vse tolažilo upanje, da se bodo še kedaj videli, če prej ne, pa — nad zvezdami.

Ivanova pot se je odločila. Slušal je Gospodov glas: Glejte, žetev je velika, a ženjcev je malo. Pomnožil je število ženjcev in Gospod je blagoslovil njegovo delo. Povsod, kamor je prišel, je moral premagati velike napore, a z božjo pomočjo je vse ovire odstranil in zasejal je v srca mnogih Indijcev seme božje besede, ki je vzkliknil in se močno razrastlo.

Z domom je imel še vedno zvezo. Pogosto so si dopisovali med seboj. Vladala pa je doma velika žalost po njegovem odhodu. Ivan jih je bodril v pismih, naj prepustijo Bogu Njegove načrte, saj, kar Bog storil, vse prav storil.

Zlasti potrta in žalostno je bila mama. Ta žalost jo je spravila celo na bolniško posteljo. Ko je Ivan zvedel za mamicino bolezzen, se je silno prestrašil.

"O Bog, daj, da jo vsaj še enkrat vidim," je vzkliknil v prvem trenotku. Nato se je nekoliko pomiril in začel hladnejce razmrašljati.

"Kaj, če mi mamicica umrje?" je vzkliknil in pri tem do je splaval pogled na Križanega. Takoj je pristavil: "Vendar, Gospod, ne moja, ampak Tvoja volja se zgodi. Saj si tudi Ti zapustil svojo najboljšo Mater. — Fiat voluntas Tua!"

Nekako otopel je Ivan tiste dni. Vedno je s strahom pričakoval iz Evrope vesti — morda najhujše. In res. Nekega dne pride brzjavka, da je mama umrla. Z neizmerno žalostjo in grenkobo se je napolnilo Ivanovo sreco, ko je dobil to vest. Ni pričakoval, da se bo tako hitro izvršilo. Kaj sedaj?

Eno mu je ostalo v tolažbo — molitev. Šel je pred tabernakelj, kjer je čkal Zveličar, da ga potolaži. Tu pred božjim prestolom je našel uteho. Pomirilo se mu je ubogo srce in ni več tako žaloval.

Po tej izgubi se je Ivan še z večjo požrtvovalnostjo posvetil svojemu vzvišenemu poklicu. Še ga je zadela nova bridkost. Dve leti za mamo mu je umrl oče. Tudi to ga je hudo potrlo, a božji Zveličar ga je potolažil, da je izgubo lažje prenesel.

* * *

Kmalu po očetovi smrti mu piše Marica pismo, v katerem mu razodene, da ni sedaj nobene ovire, da se ne bi tudi ona posvetila misijonskemu poklicu. Naj ji on svetuje, kaj naj storil. To je bila vesela novost za Ivana. Zadnje čase se skoro ni več brigal za sestro. Imel je preveč dela. Sedaj pa se je živo spomnil sestrine žrtve zanj. Odpisal ji je hitro, naj storil, kakor ji veleva srce. Marica mu je takoj nazaj pisala, da se je že popolnoma odločila. Priporočila se mu je v molitev.

Stopila je v samostan misjonark.

* * *

Tako sta se znašla v vzvišenem misijonskem poklicu, sledeč Jezusovim vesedam: "Pojdite po svetu in učite vse narode" — brat in sestra.

LEGENDS OF ST. FRANCIS. AND OTHERS

By Ksaver Meško

Translation from the Slovenian

By Albina J. Wahcic

(Continued.)

HEN Francis became as a brother to lepers, he already ceased to be the son of the arrogant Peter Bernardo. The home of the rich merchant was no longer his own father's house. His home now was each simple, unadorned, poor wayside chapel in the vicinity of Assisi, par-

ticularly the most neglected of these, the little church of St. Damian, hiding itself as if in shame because of its poverty amidst the dark green cypresses and pines on the hillock beneath Assisi. The priest who celebrated Mass there and who was its caretaker, had means only for the barest necessities of life. In consequence the little church remained unrepaired and slowly crumbled to ruin.

Upon the altar in this unrecognized shrine was a picture of the Crucified One, and according to the prevailing custom of the time, it was painted upon a thick wood panel, which was carved in the lines of the body of our Lord, hence in the form of a cross. Kneeling here in contemplative moments before this Crucifix, the heart of Francis became enkindled in an undying glow for the suffering Saviour. Here, in the fount of the Sacred Wounds he drank superabundantly of the love for Christ Crucified and for the least of His creatures. Here he resolved to become poor as the stripped Saviour upon the Cross. Here he heard in tender ecstasy, in a moment of spiritual abandon the words of the Lord: "Francis, go and restore My Church."

And Francis went and put his hand to the plough with so great an intensity of purpose and with such determination, that he never once looked back on the past days of his life.

Whatever money he had he presented to the chaplain of St. Damian's to keep the perpetual light burning. He still had a horse at home and some pieces of expensive goods in readiness for a new outfit. But now, of what use were new clothes to him, how unnecessary the horse. Wherefore he took the goods, saddled the horse and rode off to the fair in Foligno and sold all. This money, too, he intended to give to St. Damian's. Since the chaplain in fear of Peter Bernardo would not nor dared to accept it, Francis placed it on a window sill of the Chapel. Only to rid himself of the burden and care!

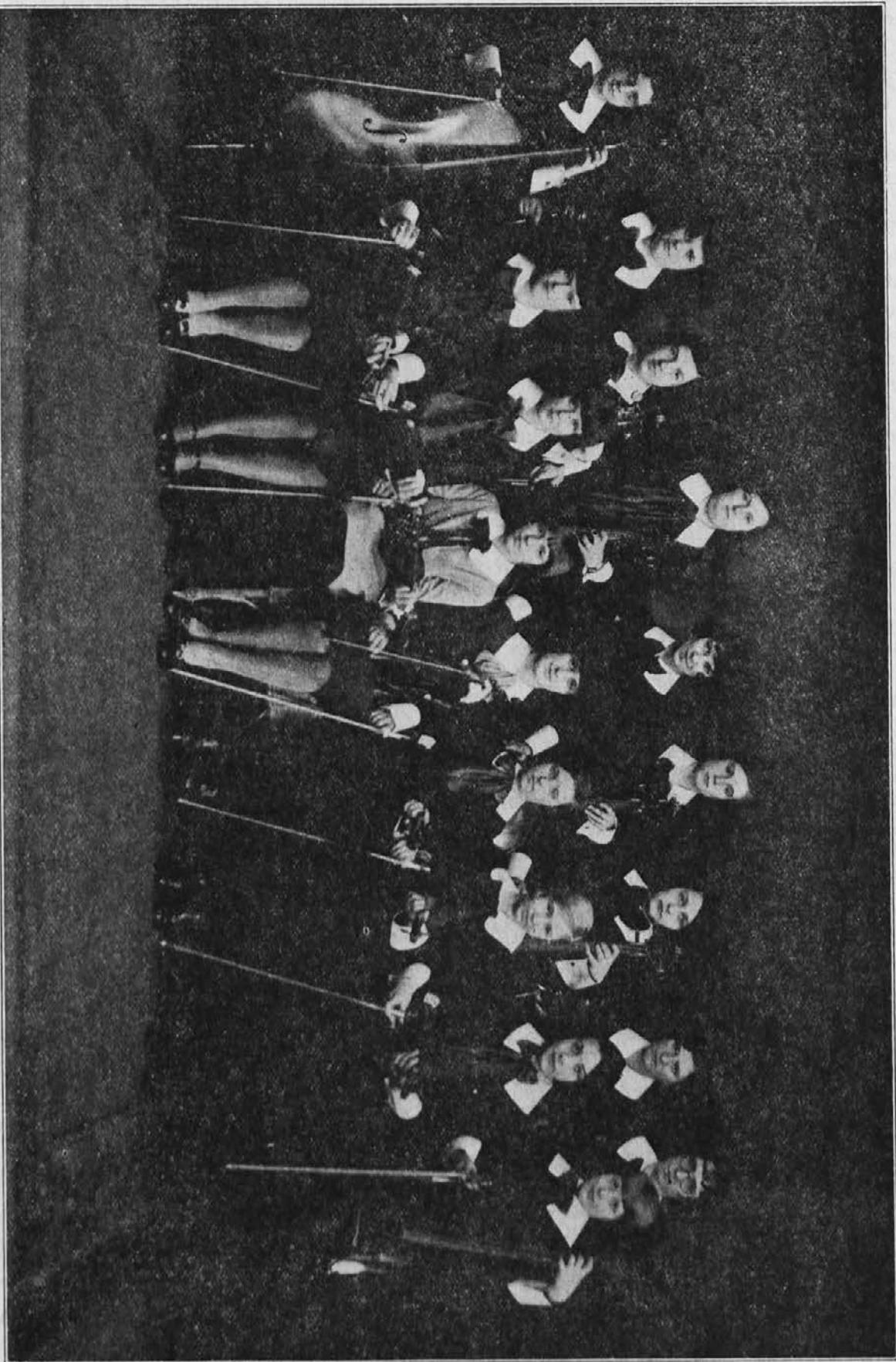
Now the heart of Francis was no longer attached to anything upon earth; therefore it remained calm. It did not disturb him now nor hurt him when children cried out after him as he walked through the city streets: "Pazzo! Pazzo!—Fool! Fool!" It did not disturb him when his father, furious at the disgrace which he supposed in his worldly arrogance his son was bringing upon the house of Bernardo, and angry that Francis should have sold everything and given away all, leaped upon him in the public market place, throttled and bound him, dragged him home and threw him half dead into a tight, dark closet better fitted for a dog than for a man, and least of all for so fine a gentleman's own son. It did not disturb him when his father prosecuted him and brought him before the municipal judges.

All he said was only to tell them in his quiet, consequently all the more convincing voice, that they could not pass judgment upon him because he had become a servant of the Church. Then the father brought him to the Bishop of Assisi and bitterly complained there of his son's extravagant donations. In order to lift the burden of care and trouble from his father's shoulders and to do him no injustice, Francis disrobed completely and returned all his garments to his father, then in the presence of the Bishop and all of Assisi gathered there he solemnly avowed: "Listen ye all and remember well! Until now I have called honorable Peter Bernardo my father. But now I return to him all that he has given to me, so that I may verily be able to say from the bottom of my heart only: Our Father, Who art in heaven . . ."

This superhuman step was for Francis the final broken link severing his contact with the world and his complete and unconditional surrender and union with God. On the one hand, a release from that world that drags and crushes the spirit into the dust and binds the soul to the clod and the fleeting, all too swiftly passing pleasures of life; on the other hand, a divine union that because of God spurns and condemns no one, shows no abhorrence or hatred, but in comprehending and compassionate love embraces all the world together with every living and non-living creature of God. Even after this Francis' life did not mean shunning the world. On the contrary! For the self-same reason that he loved God so fervently he also loved His world to the least known work of God's hands, with a love which only the great, pure and poetic soul of Francis could possess.

Now Francis was free to walk his way peacefully to seek out a faltering old beggar whom he addressed: "Father, let us walk together! Half the alms given to me shall be thine. And whenever Signor Bernardo curses me, I shall say to thee—Bless me father!—And then bless me in place of my earthly father."

Now—wholly stripped, freed from all things earthy—Francis was closest to Christ, poorest of the poor: lying upon straw in a manger, hanging naked upon the Cross. That is why he loved and honored the Child Jesus with such childlike piety and was the first to make the Christmas Crib and adored the Infant Saviour in company with his brethren and other pious, simple, rustic souls not unlike the simple shepherds of Bethlehem's hillsides. That is why he was wont to meditate upon the Passion of the Lord and so bitter was his sorrow for the agonized Christ and so ghastly was the thought of the world's sinfulness which crucified the Lord and

Skupina gojenk iz Morris, Ill., ki so na pripravo njihovega kaplana Fathra Plaznika priredile na svečnico t. l. izredno dobro uspeli koncert v Lemont. Na cvetno nedeljo bodo iste gojenke nastopile pri sv. Štefanu v Chicagi, na kar opozarjamo čitatelje A. M., ki jim je mogoče, udeležiti se priredbe.

still crucifies Him that he wept so profusely as to be almost totally blind towards the end of his days.

With the nakedness Francis became likened to the first man created in original sanctity. From thence came that paradisaical reverberant throbbing of his heart in unison with all the breathing and pulsating things in nature, to the most insignificant creation, to every God-made being. From thence that he conversed with birds as with beings of intelligence; that he commanded his sisters, the swallows to remain quiet and not to disturb during his sermon and they obeyed; that he came to terms with the wolf of Agubio: the wolf should cease his carnivorous career and never do any more harm and in return he would receive all necessary food from the people, "for I know that starvation alone drove you to murder and slaughter"; that to him everything from the tiniest blade of grass by the wayside to the stars in the heavenly firmament were his brother and sister, a brother the breeze which cooled his feverish brow and burning eyes in time of sickness, a brother—nay a "virgin" brother, because purified by fire—even the ashes with which he "seasoned" his meager dinner.

How touching to see Francis now poor in all but love and glowing faith, collecting stones for the chapel of St. Damian. Watch him as he walks through the city, causing now and then on street corners to sing soft provincial (French) songs, and when a group of people have gathered about him, he begs: "Whoever will present me with one stone shall be once blessed by the Lord; who gives doubly, shall be twice blessed; who gives three stones, a triple reward shall be his." And then he would place those heavy blocks of stone upon his delicate and gentlemanly shoulders, most certainly not fitted for so mean a task; and would carry them down to St. Damian's, to some a butt for ridicule, a "pazzo—fool," to others a saint worthy of admiration and imitation, a powerful preacher by example, a bright light pointing out new paths to the universe.

(To be continued.)

PISMA.

Lake View, R. R. 3.
Sheboygan, Wis.
Mar. 13, 1930.

Castiti gospod urednik:

V Ave Mariji čitam večkrat tudi angleška pisma. Toda jaz ne bom pisala po angleško, ker znam slovenski. Nikdar se ne bom sramovala materinega jezika.

Brala sem tudi, kako lepo igro so imela dekleta v Lemontu. Mislim, da je bila moja sestrična Štefanija tudi zraven.

Zimo smo imeli letos zelo lepo in ni bilo preveč mrzlo; "glijh" prav za nas.

Katera šolska sestra me uči, sem Vam že zadnjič povedala. Naši dve sestri, o katerih sem Vam zadnjič pisala, da sta bolni,

sta sedaj že boljši. Ljubi Bog je slišal naše molitve in jih je ozdravil.

Zopet je post tukaj. Jaz se bom postila od sladkih reči in od mesa. Od gledališča se mi ni treba postiti, ker še nobenkrat nisem videla, kako zgleda znotraj.

Nimam več kaj za pisat, zato Vas pozdravim,

Josephine Slapnik.

P. S. Upam, da boste moje pismo dali noter. (O seveda. Le piši še in še drugim pov naj kaj napišejo. Vsaki mesec mora biti kdo iz Vaše naselbine v Ave Mariji! — Ur.)

Waukegan, Ill.
930 Adams St.
March 7, 1930.

Castiti gospod urednik:

To je moje prvo pismo, ki ga vam pišem v Ave Marijo. Stara sem devet let. Hodim v šolo Matere božje in sem v tretjem razredu. Mene uči sestra Bernice. Bila sem pri prvem obhajilu družega februarja, pri slovesnem bom pa meseca maja. Zelo rada berem pisma, ki jih pišejo otroci. Meni gre bolj počasi slovensko.

Sprejmite lepi pozdrav od

Hilaria Heravar.

P. S. Tukaj Vam pošljem en dolar v dar za Ave Marijo. (Bog Ti plačaj! Le oglasi se še in molí zame.—Ur.)

295 Beaver St.
Johnstown, Pa.
March 11, 1930.

Dragi striček:

Tukaj od Johnstowna ni nobenega dopisa. Bom pa jaz malo napisala. Zadnjega marca bom stara enajst let in sem v petem razredu. Moji sestri je ime sestra Alfonza. Hodim v hrvatsko katoliško šolo.

Imamo 5 otrok. Jaz bom enajst, moj brat Andrej bo dvanajst, moj drugi brat Frederick sedem in moj ta tretji brat je še pet let star. Imamo tudi eno majčenko punčko, ki ji je ime Teresija; ona je dve leti stara.

Zadnjič sva šle med obedom z mojo priateljico v madžarsko cerkev. Ko sva mislili iti ven, je pa bilo zaklenjeno. Moja priateljica je začela jokati in je pozneje rekla, da je mislila, da je bila v peku. Potem sva šli v zakristijo, kjer sva odprli okno in ven skočili.

Vas pozdravljam,

Balbina Tomec.

Bowling Green, Ohio.

Dear Rev. Father:

I am in Bowling Green, Ohio, and am satisfied. We have large and beautiful Church up here.

All our children had measles and my little brother had Pneumonia. At this writing they are all well again.

We also have large school up here. There are 12 grades.

Soon will be time to start farming. We will prepare one acre for strawberries, seven acres for tomatoes, two acres for sugar beets and on the rest of the acres there will be many other things. When time comes to pick all these things I will invite all the girls that write in to the Ave Maria to come and give us help.

We have 140 fruit trees. If you Rev. Father will be some time in this part of the country, come to us and you will see that everything is the way I told to the girls.

Sincerely yours,

Mary Snidar.

Editors Note: I am glad to hear that you have beautiful Church and that you and all the children who were sick are well again. There are so many things that we should be grateful to God. I thank you for invitation and I hope that you will write every month for the Ave Maria.

1032 Lenox Ave.
North Chicago, Ill.

Dear Rev. Father:

I am writing you few lines, and wish to let you know that we are receiving "Ave Maria" every month, and enjoy reading

the letters from the boys and girls.

I would write in Slovenian, but since I write better in English, therefore I am writing you in English.

You was in Waukegan some time ago and I had a chance to see you.

I will close now in order that you will have room in the Ave Maria for the rest of the boys and girls that write for this corner.

Sincerely yours,

Sylvia Kovacich.

Editors Note: Your letter is well written. Every editor likes letters that are written on one side of the paper and legibly with ink. It will be good for you to learn Slovenian. Best way will be that you write letter in English, than translate into the Slovenian, you ask your good parents, they will be glad to help you.

I was in Waukegan on request of your Rev. Pastor, Father Butala. I blessed Stations of the way of the Cross.

OUR SLOVENIAN TENOR—SVETOZAR R. BANOVEC SINGS AT NOTRE DAME COLLEGE.

By Albina J. Wahcic.

It is no more than right that a nation accepts and acclaims its own artists. The Slovenian people are but performing their duty when they support their own artistic geniuses. Mr. Banovec, the foremost tenor of the Royal Opera of Ljubljana, Yugoslavia, is at present concertizing in the different Slovenian communities in America. We, who have heard him, can vouch for his musicianship. His concerts are given with the perfection only a real artist can give. His own acknowledge him. But others not of our nationality have heard him. They listen through no patriotic sentiment; they listen to his songs as they listen to other artists, and yet they are bound to admit that there is no exaggeration in our praises of him.

Mr. Banovec gave a concert in the Little Theatre of Notre Dame College, South Euclid, Ohio, on February 10, 1930, to an audience of students and faculty members of the College. It is needless to say that the concert was a success. The audience admired him, his voice, his personality, his dramatic ability. The front page of the February issue of the Notre Dame News, brought the picture of Mr. Banovec to the large number of subscribers of the College paper, together with an article emphasizing the beauty and the characteristics of the Slovenian folk songs and especially as expressed in song by so able an operatic singer as Mr. Banovec proves himself to be.

The program as will be noted was varied and of sufficient interest to the most indifferent:

PROGRAM.

1. Kozina: The Butterfly (Slovenian).
2. Vilhar: Bloom, O, My Flower (Croatian).
3. Nevin: The Rosary (English).
4. Konjović: Beneath the Window (Serbian).

Mr. Svetozar Banovec.

5. Puccini: Aria from the Opera "Tosca" (German).
  6. Verdi: Aria from the Opera "Rigoletto" (Italian).
- Slovenian Folk Songs:
7. I am a lad from green Slovenia.
  8. The maiden walks in the garden.
  9. When the boys went to the village.
  10. Of what use is my plain.
  11. The sweet voice of my wife.
  12. Over the lake.

THREE THOUSAND ATTEND THIRTY-FIFTH ANNIVERSARY, ST. MARY'S PARISH, PUEBLO.

By Georgia Zeiger

Pueblo. — American flags and baskets of spring flowers formed the background when representatives of the city and county of Pueblo, the press, the laity, the clergy of this section and the members of the Benedictine order assembled at a feast Sunday evening in honor of Rev. Cyril Zupan, O.S.B., who celebrated his thirty-fifth anniversary as pastor of St. Mary's parish. The event was attended by 3,000 parishioners and friends —so many indeed that the hall, the stairs and the front yard were crowded during the program—all desiring to be present to honor the aged pastor. It was a gathering never to be forgotten by those who were fortunate enough to be present. Just a little bit of pride must have found its way into the heart of the loved priest when he listened to the reading of messages and congratulatory telegrams and saw the flowers and tokens of respect showered upon him.

The founding of St. Mary's parish was just a little different from that of other Pueblo parishes. When Father Cyril came to Pueblo thirty-five years ago he found a few people who spoke the Slovenian and Croatian languages attending the German-speaking church. He was a young man fired with zeal and ambition and after a few months decided to have a church for his own people. The first Mass was celebrated for the Slovenian people in the old broom factory on Spring street, which was later washed away in the flood. From its inception the parish has prospered and there have been two reasons for it—first the people were deeply religious and wanted a parish and a church and second they have been fortunate in having such a leader as Father Cyril. This parish, like all others, has had dark days, and its pastor has had his troubles. But he has met every adversity like

a true soldier of the Church and has forged ahead. From the first years of his residence here Father Cyril has shown that he was not only able to look after his own parishioners, but has always been ready to assist those of other parishes when in need. He has impressed upon his people that it was their duty to become worthwhile citizens. When Father Cyril founded the parish many of the parishioners could not speak the English language.

Today there are 375 families in this parish all working zealously for their church and pastor.

The new St. Mary's parochial school erected in 1921 after the flood had reached their school in the old section in the Grove is one of the largest in the diocese, and would be a credit to any community. It is taught by the Benedictine Sisters who are noted for their efficiency in the school room.

Plans are under way to have new church in the future on the Mesa site, which Father Cyril and his parishioners have purchased from the old Eiler smelter plant. At present there is just a small chapel in the new building. Mass is still held in the church in the Grove, which is one of the largest and finest churches in the city. However there is no question that eventually St. Mary's parish will erect an edifice that will surpass any other in this section of the state.

The celebration of Sunday had been planned for months under the careful direction of John Butkovich and Father Francis Hornung, O.S.B., the assistant pastor. Others who served on the committee were John Germ, M. J. Kochavar, Pete Culig, John Christ and John Yatske. The women of the parish cooked the meal for the banquet and the girls of St. Mary's sodality served it. For months the men of the parish have been painting and decorating the hall and making the tables. Everyone in the parish did something to help with the celebration. The bread and cakes served, were made by the women and included their favorite nut-rolled and poppy seed breads.

The exterior of St. Mary's church Sunday morning was decorated beautifully with flags and streamers hanging on all sides and stretching from the bell tower. Father Cyril sang the High Mass and the children's choir rendered the music. The altars were banked with flowers. Father Cyril gave a sermon in English, followed by one in Slovenian. Always meek and timid, never taking any credit to himself, he devoted his time to thanking his parishioners, especially those who helped him start the church. He seemed deeply touched when he mentioned the few that were remaining of the first faithful band.

Long before 6 o'clock the people began streaming into the school hall where the evening's program was held. Covers were laid for 600 people, long tables being arranged the full length of the hall. The speakers and honor guests were seated at one long table directly in front of the stage, which was banked with flowers and flags, and simply groaned under the huge plates of home-cooked foods. Father Francis pronounced the grace.

The Slovenian Glee club, known as the Preseren, under the expert supervision of John Germ, rendered several selections were rendered by John Russ and Buns Jerman, accompanied by Miss May Jerman.

John Butkovich was toastmaster and introduced Dean Thomas J. Wolahan as first speaker. Dean Wolahan paid a fitting compliment to the members of the parish, "lucky enough to have such a pastor as Father Cyril." He told of how Puebloans always like to attend affairs of this church because there is such team work. He wished the honored guest thirty-five more years and then some more of such progress as he had enjoyed.

J. W. Carpenter, president of the Pueblo city council, was the next speaker and brought the greetings from the city. E. H. Redmond, city commissioner, traced the history of the Catholic Church in the United States and he dwelt at length on the debt civilization owes to that great institution. He compared the work of the Church in the world to the great work done in and for the city of Pueblo by Father Cyril and his helpers. Both Mr. Redmond and Mr. Carpenter extended a cordial invitation to the members of St. Mary's parish to come to them for any help they might desire, which they, as city commissioners, could extend.

Herb Wilson represented the county commissioners and in his usual jovial way extended best wishes and compliments the parishioners by saying they had been consistent supporters of law and order.

Father Urban, first assistant to Father Cyril, who was here thirty-three years ago, but who is now stationed in Florence, Colorado, gave a witty talk on how hard he had to work to keep up with the pastor in the old days. He told of the few words he knew in the native tongue of the Slovenian people. He learned first the words of greeting. He recalled the names of many present whom he knew and remembered. Father Paul Fife, now of Canon City, a former assistant to Father Cyril, delivered a witty address on the words he had learned in the Slovenian language—mostly the native names of things good to eat. This remark caused great merriment. Father Paul made a plea for the people of the parish to make his thirty-fifth year a real jubilee year for Father Cyril by doing for him what they know he desires.

Dr. Frank W. Blamey, grand knight of the Knights of Columbus, sounded an appeal to the men of St. Mary's parish to return to the order and to the council of which at one time they composed one-third of the members.

Father Francis, the present active young assistant, in a delightful and humble manner paid a fine compliment to his aged superior by saying that he had been a real inspiration to him.

Judge Frank G. Mirick, judge of the juvenile court, paid a fine tribute to this parish by saying that only a few cases from the parish had ever come before him. He told of the great help that Father Cyril had given him in cases that needed adjustment, and he paid tribute to the members of the parish on their war record.

John Germ rendered a solo, accompanied by his daughter, Miss Evelyn Germ. Miss Mary Secora sang several numbers, accompanied by Miss Wilson.

When Father Cyril Zupan was called he received such an ovation that it was some time before he could say a word. When he really saw the great honor paid him he took it as a joke, saying that he did not deserve any attention whatever—it was his good parishioners and his good assistants that made this possible. He said that he was well pleased with one of his good assistants, who was now his boss (referring to the Abbot, who was at one time stationed here). Father Cyril said that he wished that each one of his former assistants could rise to the same prominence as the Abbot. He thanked his members and his friends for the great gathering and their many acts of kindness during his pastorate here.

When Abbot Cyprian Bradley rose to respond the entire audience stood to pay him homage, as he was the special speaker of the evening. He is very popular in Pueblo, but Sunday evening he especially endeared himself to everyone by his generous tributes to Father Cyril and his parishioners.

At the conclusion of the program a committee made thirty-five awards with the assistance of little Dorothy Klob, the attractive granddaughter of Mr. and Mrs. John Yatske, who stood by a box much larger than herself. Tom Moran, George McCarthy, John Germ, Father Francis, John Butkovich, Dr. Blamey and Bill Butkovich helped with the awarding of the prizes.

—The Denver Catholic Register, March 6, 1930.

IN THE REALM OF BOOKS

By Albina J. Waheic

Martin, Helen R.: *YOKED WITH A LAMB* (1930)
Dodd, Mead and Co., N. Y.

This book published in the second half of February of the present year contains interesting accounts of the Pennsylvania Dutch told in a group of short stories. The fact that the customs of these people of the hills is so accurately told and the dialect spoken is used makes the stories particularly attractive.

The most important and the longest short story in the book is entitled *Yoke With a Lamb*. This is different from the rest as it is not a portrayal of the people in the mountains of Pennsylvania. It is really a romance. It reminds us very much of

Shakespeare's **Taming of the Shrew**. The heroine in question learns her lesson through one bitter experience of estrangement. She finds out that in life, in particular in the married state there is no place to give to childish fits of anger. The husband is a wonderful type, a real man and gentleman who has the necessary kind firmness to guide such a willful child as his wife proved to be. The story ends happily, misunderstanding is dissolved and peace descends upon the home. Withal an interesting book to read.

* Kelland, Clarence Budington: **DYNASTY** (1929)
Harper and Brothers, Publ. N. Y.

Dynasty is an entirely different type of novel than **Miracle** by Kelland reviewed recently. **Dynasty** is an adventure story that should appeal to men. Industrial problems and the like are all woven into it making the book more than just light, trivial reading.

* Jordan, Elizabeth: **MAY IVERSON — HER BOOK** (1904)
Harper and Brothers, Publ. N. Y.

Girls of any age will enjoy reading **May Iverson — Her Book**. It is so typical of the life which young girls lead in a convent school. What fun May Iverson and her chums had is charmingly described by the heroine herself who is rather seriously planning a career as authoress. The Sisters have a hard time subduing surprising ingenuity which often sprouts up at unexpected times among the girls. If you want to enjoy yourself in your spare moments read **May Iverson — Her Book** and the companion volumes **May Iverson Tackles Life** and **May Iverson's Career**.

* Shuster, George N.: **THE HILL OF HAPPINESS** (1926)
D. Appleton and Co. N. Y.

The Hill of Happiness is a thoroughly refreshing book. It is a group of thirteen stories describing the life in a Franciscan

monastery in California written by one who was brought up in Franciscan surroundings. These stories give to us the attraction and attachment to the things of a home. The Franciscan spirit has always tended to make us feel that this world is a home — "a home that we shall one day leave, but in which we are cherished and in which we find things that are cherishable. Any one who can communicate to us at this time of day even a little of this spirit is doing well by us, and Mr. Shuster's stories communicate a good deal of it to us."

"... And it is very likely that when we have forgotten the most spectacular removal from Main Street, the most daring exposure of the most cryptic complex, the most exciting excursion into the most exotic regions, we will still remember how Brother Giles left a memorial of himself, how Brother Alphonse and Brother Guido debated upon the existence of the Ichthysaurus, and of how Brother Exuper, having the memory of the Wolf of Gubbio, tamed the mastiff that had been brought to terrorize him."

—Preface by Padraig Colum

Eberhart, Mignon G.: **WHILE THE PATIENT SLEPT** (1930)
Doubleday, Doran and Co. Garden City, N. Y.

This excellent detective mystery story is the February selection of the Crime Club. "Before the reign of terror and mystery had been lifted from the dark rooms of Federie House, death threatened the entire household; and only the thickness of a cloth stood between paralyzed Jonas Federie and the hand of the murderer. Detective Lance O'Leary, with the help of Nurse Keate, solves the strangest problem of his career. No wonder this has been proclaimed the best detective novel of 1930."

—Saturday Review of Literature
February 8, 1930

NOTE: Catholic books are designated in this column by an asterisk — *.

Ako hočeš dobro samemu sebi in svojemu dragemu ranjkemu

ne odlašaj več, temveč pošlji čim prej svoj prispevek za Apostolat sv. Frančiška: 50c za eno leto, ali \$10.00 enkrat za vselej. Posluži se v ta namen priloženega kupona ter ga izpolni!

se želim vpisati v Apostolat sv. Frančiška. Če vpišeš ranjkega, napravi zraven imena križec.

Plačam za vselej .....

Plačam letno .....

.....
Ime darovavca.

VSEBINA APRILSKE ŠTEVILKE:

Prijateljem in dobrotnikom našega Lemonta (P. Bernard)	str. 97-98
Mesečni pridigar (štiri pridige—Rev. J. Smoley)	str. 99-100
Sveti križ (pesem—m. Elizabeta)	str. 100
Iz dnevnika sestre Veronike (Perko Pavel)	str. 101-102
Doba novega človeka (P. Odilo)	str. 103

Kulturni obzornik:

Film in katoličani	str. 104-106
Nastop orlovske armade v Pragi	str. 106-107

Sestram v Gospodovi službi, vzgojiteljicam mladine:

Z grička Asizij	str. 108
Pisma kandidatic	str. 108-109
Pozabljen amulet (P. Bernard)	str. 110-112
Stari kraj o koledarju A. M. za l. 1930	str. 112
Rudarjem po Pennsylvaniji (pesem — P. Aleksander)	str. 113
In Cruce Salus. (Rev. A. Urankar)	str. 114-116
Drobne vesti (piše urednik)	str. 116

Glasovi od Marije Pomagaj (P. Benigen)

str. 117-119

Iz našega ofisa	str. 119
-----------------	----------

Naši mladini:

A monthly letter from your friend	p. 120
Brat in sestra (L. M. B.)	p. 120-121
Legends of St. Francis (Ksaver Meško... Miss A. Wahčič)	p. 121-124
Pisma	p. 124
Our Slovenian Tenor	p. 125
Thirty-fifth Anniversary	p. 125-126
In the realm of books	p. 126-127

SVETO PISMO

NOVEGA ZAKONA

Po naročilu dr. Antona Bonaventura Jegliča, ljubljanskega škofa, priredili dr. Fr. Jere, dr. Gr. Pečjak, dr. A. Snoj. Ljubljana 1925—1929. Izdala Bogoslovna Akademija kot 7. in 9. knjigo.

Prvi del: Evangeliji in Apostolska dela. Dodana je harmonija dogodkov iz življenja Jezusa Kristusa, kazalo mašnih evangeliјev in dva zemljevida. Str. XVI, 430.

Drugi del: Apostolski listi in Razodetje. Dodano je kazalo mašnih beril in evangeliјev ter en zemljevid. Str. XVI, 352.

Novi prevod je prirejen po grškem izvirniku in podaja božjo besedo točno, v lepem in gladkem slovenskem jeziku. Razdelitev in vsebino snovi kažejo med besedilo vpleteni naslovi. Pod črto so dodane kratke, kritične opazke, ki pojasnjujejo težja mesta. Papir je najfinješi, tisk je jasen in pregleden.

Sveto pismo v vsako slovensko družino!

Oba dela sv. pisma N Z dobite pri

UPRAVI AVE MARIA, LEMONT, ILL

Slovenska Ženska Zveza

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

Glavni izvrševalni odbor:

Predsednica: MRS. MARIE PRISLAND,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Tajnica: MRS. JULIA GOTTLIEB,
1845 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Blagajničarka: MRS. MATILDA DULLER,
2241 So. Lincoln Street, Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katolička Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

\$10.00 NAGRADE

novo ustanovljenim podružnicam. To pa velja samo do preklica. Naselbine, ki še nimate podružnice Slovenske Ženske Zvezze, ustanovite jo takoj. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

"ZARJA"

je edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazina in stane za nečlanice \$2.00 letno. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarinai. Ako še nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov: "ZARJA", 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

JAVNE ZAHVALE

Moram Vam priznati, da je Vaša Alpen Tinktura v resnici najbolj uspešna. Odkar ji rabim, so mi prenehali lasje izpadati. Sedaj mi rastejo zopet lepi in gosti.—S. Markotich, 129 Lingar Rd., Sidney, N. S., Can.

Vašo Bruslin Tinkturo zoper sive lase sem rabila z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležna.—Frances Polish, Chicago, Ill.

Od Vaše Broslin Tinkture zoper sive lase so mi postali lasje popolnoma taki, kakor sem jih imel v mladosti. Zato Vam ostajam hvaležen.—Simon Zuban, P. O. Box 310, Kirkland Lake, Ont., Canada.

Moram pripoznati, da je Vaš Fluid zoper revmatizem v resnici najboljši na svetu. Moj prijatelj je ležal tri meseca v postelji. Ko je pa rabil Vaš Fluid, je v osmih dneh popolnoma ozdravel. Blagovolite tudi meni poslati eno steklenico Vašega hvalevrednega Fluida. Najlepše se Vam že v naprej zahvaljujem.—Joseph Jenich, 283 Drouillard Rd., Ford City, Ont., Canada.

Pripoznavam, da je Vaša Elsa žuba zoper rane in srbečo kožo najboljše zdravilo. Ostajam Vam vedno hvaležen.—D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa.

Že več let je minulo, odkar sem rabil Vaše zdravilo zoper kurje oči in bradavice, katere sem v par dneh popolnoma odpravil, za kar sem Vam prav hvaležen. Blagovolite mi poslati cenik, da naročim še druga zdravila.—John Grabjan, 3307 St., St. Louis, Mo.

Imam na tisoče zahvalnih pisem tudi od drugih zdravil. Vsakemu dam \$5.00, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

Pišite takoj po cenik. Pošljem Vam ga zastožnj. JAKOB WAHCIC, 1436 E. 95th ST., CLEVELAND, O.